

ABANKA

RAZKRITJA SKUPINE ABANKE ZA LETO 2010

**v skladu s Sklepom o razkritjih
s strani bank in hranilnic**

Ljubljana, 18. marec 2011

(prazna stran)

KAZALO:

RAZKRITJA SKUPINE ABANKE ZA LETO 2010 V SKLADU S SKLEPOM O RAZKRITJIH	1
1. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA S TVEGANJI	2
1.1. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA S KREDITNIM TVEGANJEM	2
1.2. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA S TRŽNIMI TVEGANJI.....	6
1.2.1. Politika in cilji upravljanja z valutnim tveganjem	8
1.2.2. Politika in cilji upravljanja z obrestnim tveganjem.....	9
1.3. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA Z LIKVIDNOSTNIM TVEGANJEM	10
1.4. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA Z OPERATIVNIM TVEGANJEM	12
2. INFORMACIJE O OSEBAH, VKLJUČENIH V RAZKRITJA.....	13
3. UPRAVLJANJE S KAPITALOM	14
3.1. KAPITAL IN KAPITALSKA USTREZNOST	14
3.2. MINIMALNE KAPITALSKE ZAHTEVE	17
3.2.1. Kapitalska zahteva za kreditno tveganje	17
3.2.2. Kapitalska zahteva za tržna tveganja.....	18
3.2.3. Kapitalska zahteva za operativno tveganje	18
3.3. INTERNI PROCES OCENJEVANJA KAPITALSKE USTREZNOSTI	18
4. KREDITNO TVEGANJE NASPROTNE STRANKE	19
4.1. METODOLOGIJE ZA DOLOČANJE NOTRANJEGA KAPITALA IN LIMITOV IZPOSTAVLJENOSTI	19
4.2. POLITIKE ZAVAROVANJA S PREMOŽENJEM IN UČINKI POSLABŠANJA BONITETE BANKE NA POVEČANJE OBSEGA ZAVAROVANJ S PREMOŽENJEM	19
4.3. METODA IZRAČUNA VREDNOSTI IZPOSTAVLJENOSTI.....	19
5. KREDITNO TVEGANJE IN TVEGANJE ZMANJŠANJA VREDNOSTI ODKUPLJENIH DENARNIH TERJATEV	21
5.1. OPREDELITEV ZAPADLIH IN OSLABLJENIH POSTAVK ZA RAČUNOVODSKE NAMENE	21
5.2. OPIS METODOLOGIJE PREVREDNOTENJA POSTAVK IN REZERVACIJ	21
5.2.1. Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti	21
5.2.2. Sredstva, merjena po pošteni vrednosti	23
5.2.3. Rezervacije.....	23
5.3. SKUPNI IN POVPREČNI ZNESEK IZPOSTAVLJENOSTI PO KATEGORIJAH IZPOSTAVLJENOSTI.....	24
5.4. PORAZDELITEV IZPOSTAVLJENOSTI PO POMEMBNIH GEOGRAFSKIH OBMOČJIH.....	25
5.5. PORAZDELITEV IZPOSTAVLJENOSTI PO GOSPODARSKIH PANOGAH.....	26
5.6. RAZČLENITEV IZPOSTAVLJENOSTI PO PREOSTALI ZAPADLOSTI.....	27
5.7. ZAPADLE IZPOSTAVLJENOSTI TER POPRAVKI VREDNOSTI ZARADI OSLABITEV IN REZERVACIJE PO POMEMBNIH DEJAVNOSTIH	28
5.8. ZAPADLE IZPOSTAVLJENOSTI TER POPRAVKI VREDNOSTI ZARADI OSLABITEV IN REZERVACIJE PO POMEMBNIH GEOGRAFSKIH OBMOČJIH.....	29
5.9. SPREMEMBE POPRAVKOV VREDNOSTI ZARADI OSLABITEV IN SPREMEMBE REZERVACIJ ZA OSLABLJENE IZPOSTAVLJENOSTI PO VRSTAH SREDSTEV	30
6. DODATNA RAZKRITJA SKUPINE, KI UPORABLJA STANDARDIZIRAN PRISTOP.....	31
7. NALOŽBE V LASTNIŠKE VREDNOSTNE PAPIRJE, KI NISO VKLJUČENI V TRGOVALNO KNJIGO	32
8. OBRESTNO TVEGANJE IZ POSTAVK, KI NISO VKLJUČENE V TRGOVALNO KNJIGO.....	33

9. KREDITNA ZAVAROVANJA	34
9.1. POMEMBNEJŠE VRSTE DAJALCEV OSEBNIH JAMSTEV	36
9.2. KONCENTRACIJA KREDITNEGA TVEGANJA V OKVIRU SPREJETIH KREDITNIH ZAVAROVANJ	38
9.3. SKUPNA VREDNOST IZPOSTAVLJENOSTI, ZAVAROVANA S PREMOŽENJEM	38
9.4. SKUPNA VREDNOST IZPOSTAVLJENOSTI, ZAVAROVANA Z OSEBNIMI JAMSTVI ALI S KREDITNIMI IZVEDENIMI FINANČNIMI INSTRUMENTI.....	39

RAZKRITJA SKUPINE ABANKE ZA LETO 2010 V SKLADU S SKLEPOM O RAZKRITJIH

Sklep o razkritjih s strani bank in hranilnic (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006, Ur.l. št. 42/09, 5.6.2009, Ur.l. št. 85/10, 29.10.2010), v nadaljevanju Sklep o razkritjih, se navezuje na kapitalsko regulativo, v okviru katere so opredeljena tudi javna razkritja v skladu z Direktivo kapitalskih zahtev (Capital Requirements Directive¹), ki uvaja uporabo koncepta Basel II v države Evropske unije. Evropske banke so tako zavezane k javnemu razkrivanju, ki dviguje standarde razkrivanja z namenom vzpostavitve zadostnega informiranja potencialnih investorjev ter drugih ustreznih javnosti o tveganjih, ki jih banke prevzemajo pri svojem poslovanju.

Abanka ima v skladu s kapitalsko regulativo oziroma v skladu s Sklepom o razkritjih položaj »EU nadrejene banke«, zato je treba zahteve Sklepa o razkritjih izpolnjevati na podlagi konsolidiranega finančnega položaja.

Razkritja po Sklepu o razkritjih (v nadaljevanju razkritja po Sklepu) je potrebno objaviti na javnih spletnih straneh (na spletnem portalu Abanke) hkrati z objavo revidiranega letnega poročila. Sklep o razkritjih daje možnost, da so razkritja po Sklepu vključena v revidirano letno poročilo, v tem primeru jih ni potrebno posebej objaviti na javnih spletnih straneh, če pa so razkritja po Sklepu pripravljena ločeno od revidiranega letnega poročila, jih je potrebo objaviti na spletnem portalu banke. Sprejeta je bila odločitev, da se razkritja po Sklepu prikažejo ločeno od revidiranega letnega poročila, zato so tudi objavljena na spletnem portalu.

Razkritja po Sklepu je preverila služba notranje revizije in niso bila preverjena s strani pooblaščenega revizorja.

¹ Direktiva kapitalskih zahtev (Capital Requirements Directive) vsebuje oziroma se nanaša na:

1. Direktivo 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta (z dne 14. junija 2006) o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij,
2. Direktivo 2006/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta (z dne 14. junija 2006) o kapitalski ustreznosti investicijskih podjetij in kreditnih institucij ter njunimi kasnejšimi spremembami in dopolnitvami.

1. Politika in cilji upravljanja s tveganji

1.1. Politika in cilji upravljanja s kreditnim tveganjem

(10. člen Sklepa o razkritjih)

Kreditno tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika oziroma nasprotne stranke do skupine. Gre za tveganje, da dolžnik ne bo pripravljen ali sposoben izpolniti svojih pogodbenih obveznosti v dogovorjenem roku in/ali višini. Kreditno tveganje vključuje: deželno tveganje, tveganje koncentracije, tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev in preostalo tveganje.

Deželno tveganje pomeni tveganje nastanka izgube v primeru kreditiranja kreditojemalcev v tujih državah ter je povezano z ekonomskim, socialnim in političnim okoljem dolžnikove države. Posebni vrsti deželnega tveganja sta transferno tveganje in državno tveganje. Transferno tveganje obstaja, kadar dolžnikova obveznost ni nominirana v lokalni valuti. Državno tveganje pomeni tveganje neplačila tuje države, ki nastopa kot dolžnik.

Tveganje koncentracije pomeni tveganje nastanka izgube v primeru čezmerne izpostavljenosti do posamezne osebe, skupine povezanih oseb in oseb, ki jih povezujejo skupni dejavniki tveganj, kot so isti gospodarski sektor oziroma geografsko območje ali istovrstni posli. Tveganje koncentracije lahko nastane tudi v primeru uporabe kreditnih zavarovanj.

Tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev pomeni tveganje, da bo znesek terjatve, do katerega je upravičena skupina, zmanjšan zaradi uspešno uveljavljenih ugovorov dolžnika, ki izvirajo iz pravnega razmerja s prejšnjim upnikom, na podlagi katerega je nastala ta terjatev.

Preostalo tveganje pomeni tveganje manjše učinkovitosti zavarovanj od pričakovane.

Kreditno tveganje se pojavlja na vseh področjih bančnega poslovanja, kjer nastajajo tvegane aktivne bilančne in zunajbilančne postavke. Predstavlja najpomembnejše tveganje v poslovanju skupine, zato mu vodstvo dodeljuje visoko prioriteto pri upravljanju s tveganji.

Temeljni cilj **procesa upravljanja s kreditnim tveganjem** je doseganje oziroma ohranjanje takšne kakovosti in razpršenosti kreditnega portfelja, ki zagotavlja stabilno in varno poslovanje ter doseganje ciljne kapitalske ustreznosti ob hkratnem maksimiranju tveganju prilagojene donosnosti. Skupina prevzema in upravlja kreditno tveganje v skladu s sprejeto **strategijo** ter politiko prevzemanja in upravljanja s kreditnim tveganjem, pri čemer zasleduje predvsem naslednje cilje:

- ◆ usmerjenost naložb v manj tvegane komitente, dejavnosti in države,
- ◆ sprejemanje primernih oblik kreditnih zavarovanj s poudarkom na njihovi kakovosti in obsegu,
- ◆ zagotavljanje razpršenosti kreditnega portfelja,
- ◆ intenzivno reševanje slabih naložb.

Proces upravljanja s kreditnim tveganjem vključuje postopke ugotavljanja, merjenja, obvladovanja in spremljanja kreditnega tveganja, vključno s poročanjem o kreditnem tveganju, ki mu skupina je ali bi mu lahko bila izpostavljena pri svojem poslovanju.

Postopki upravljanja kreditnega tveganja se izvajajo na ravni posameznih transakcij, dolžnikov in celotnega portfelja.

Skupina ima vzpostavljeno **strukturo in organizacijo ustreznih funkcij upravljanja s kreditnim tveganjem**. Uprava in višje vodstvo sta odgovorna za učinkovito upravljanje s kreditnim tveganjem. Del pristojnosti in pooblastil je uprava prenesla na delavce s posebnimi pooblastili in kolektivne organe odločanja (kreditni odbor, kreditno komisijo, odbor za upravljanje z bilanco, forum ICAAP). Pri upravljanju slabih naložb sodeluje odbor za upravljanje slabih naložb. Na ravni skupine so kot koordinacijska in posvetovalna telesa oblikovane skupine za nadzor poslovanja odvisnih družb, ki so odgovorne za spremljanje, koordinacijo ter nadzor poslovanja teh družb.

Skupina ima jasno razmejene pristojnosti in naloge med enotami komercialnega poslovanja in službo za upravljanje s tveganji, ki je organizacijsko neodvisna od enot, ki prevzemajo kreditno tveganje, in je neposredno podrejena upravi. Prav tako so jasno razmejene pristojnosti med enotami komercialnega poslovanja in enotami podpore poslovanju, vključno z vodstvenimi ravnmi.

Obseg in lastnosti notranjega poročanja o kreditnem tveganju omogočajo ustrezen pretok informacij navzgor in navzdol ter med organizacijskimi enotami, kar zagotavlja pravočasno sprejemanje odločitev vseh vodstvenih ravni v skupini glede ukrepov za obvladovanje kreditnega tveganja in spremljanje rezultatov teh ukrepov. Uveljavljena je praksa izdelave rednih in po potrebi izrednih poročil o kreditnem tveganju, ki se prevzema v okviru poslovanja.

Merjenje kreditnega tveganja:

a) Krediti

Izpostavljenost skupine kreditnemu tveganju je odvisna od treh komponent kreditnega tveganja: višine izpostavljenosti, verjetnosti neplačila dolžnika, ki jo odraža njegova bonitetna ocena, ter od stopnje poplačila dolga v primeru neplačila, ki je odvisna od zavarovanja in izterjave.

Za merjenje kreditnega tveganja ima skupina izdelane interne metodologije za razvrščanje dolžnikov in terjatev v bonitetne skupine A, B, C, D in E.

V bonitetno skupino A, ki predstavlja najmanjše kreditno tveganje, se razvrščajo dolžniki z najvišjo kreditno sposobnostjo, za katere se ocenjuje, da bodo redno poravnali dospelosti. V bonitetno skupino B se razvrščajo dolžniki, katerih finančni položaj je nekoliko slabši, skupina pa ne pričakuje večjih težav pri poravnavanju njihovih dospelih obveznosti. V bonitetno skupino C se razvrščajo dolžniki, za katere se ocenjuje, da denarni tokovi ne bodo zadostovali za redno poravnavanje vseh dospelih obveznosti, so bodisi podkapitalizirani ali nimajo zadostnih dolgoročnih virov sredstev za financiranje dolgoročnih naložb. V bonitetno skupino D se razvrščajo dolžniki, ki so nesolventni ali so v sanaciji oziroma postopku prisilne poravnave in pri katerih obstaja velika verjetnost neplačila, vendar se utemeljeno pričakuje vsaj delno poplačilo terjatev. V najbolj tvegano bonitetno skupino E se razvrščajo dolžniki, ki so v stečaju in dolžniki, pri katerih se ocenjuje, da niso sposobni poravnati obveznosti. Pri razvrščanju tujih dolžnikov se upošteva tudi deželno tveganje.

Podjetja so razvrščena v devet bonitetnih razredov (bonitetne skupine od A do D so razdeljene še v dva bonitetna razreda). Razvrščanje dolžnikov in terjatev temelji na kvantitativnih in kvalitativnih merilih, pri čemer se upoštevajo ocena finančnega položaja posameznega dolžnika, zmožnost zagotovitve zadostnega denarnega pritoka za odplačilo dolga v prihodnosti, rednost poravnavanja obveznosti dolžnika do skupine ter kakovost in obseg zavarovanja.

Skupina izvaja lastne analize kreditnega tveganja tujih bank in držav, pri čemer med drugim upošteva bonitetne ocene in bonitetna poročila zunanjih bonitetnih institucij, pri ocenjevanju držav pa tudi bonitetne ocene izvoznih kreditnih agencij.

Vsi dolžniki so razvrščeni v ustrezno bonitetno skupino pred odobritvijo kredita. Skupina ves čas trajanja pravnega razmerja, ki je temelj nastanka kreditne izpostavljenosti, spremlja poslovanje dolžnika in kakovost zavarovanja. Prav tako redno ocenjuje višino pričakovanih kreditnih izgub ter oblikuje potrebno višino oslabitev in rezervacij v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

b) Dolžniški vrednostni papirji

Pri upravljanju kreditnega tveganja iz naslova dolžniških vrednostnih papirjev skupina uporablja interne bonitetne ocene in zunanje bonitetne ocene bonitetnih agencij Fitch Ratings in Moody's Investors Service, tako za vrednostne papirje kot njihove izdajatelje. Limitni sistem dovoljuje investiranje v dolžniške vrednostne papirje boljše kreditne kakovosti. Investiranje v finančne instrumente tujih izdajateljev brez bonitetne ocene mednarodne bonitetne agencije ni dovoljeno. Skupina se izogiba naložbam v podrejene in strukturirane dolžniške finančne instrumente.

c) Prevzete kreditne in pogojne obveznosti

Prevzete kreditne in pogojne obveznosti predstavljajo neizkoriščeni deli odobrenih posojil, garancij in akreditivov. Osnovni namen teh instrumentov je zagotoviti denarna sredstva komitentu, ko jih le-ta zahteva. Garancije in nepreklicni *stand by* akreditivi predstavljajo nepreklicno jamstvo, da bo skupina izvršila plačilo, če komitent ne bo izpolnil svojih obveznosti do tretjih oseb. Iz naslova prevzetih kreditnih in pogojskih obveznosti je skupina potencialno izpostavljena izgubi iz kreditnega tveganja. Za merjenje kreditnega tveganja se pri teh instrumentih uporablja enaka metodologija kot pri kreditih.

d) Izvedeni finančni instrumenti

Pri izvedenih finančnih instrumentih, s katerimi se trguje na prostem trgu (OTC), je skupina izpostavljena kreditnemu tveganju nasprotne stranke, to je tveganju, da bo nasprotna stranka postala neplačnik pred končno poravnavo denarnih tokov iz posla. Kreditno tveganje nasprotne stranke je enako vrednosti izpostavljenosti iz naslova teh poslov. Izpostavljenost iz posameznega posla se izračuna kot seštevek trenutne tržne vrednosti posla in potencialne izpostavljenosti.

Skupina se izogiba poslovanju z nasprotnimi strankami slabše kreditne kakovosti. V primeru sklepanja poslov s strankami slabše kreditne kakovosti skupina zahteva ustrezna zavarovanja.

Orodja za zmanjševanje kreditnega tveganja

a) Kreditni limiti

Skupina zmanjšuje kreditno tveganje z vzpostavitvijo in spremljanjem kreditnih limitov na ravni posameznih oseb in skupin povezanih oseb. Prav tako so vzpostavljeni strukturni limiti izpostavljenosti za posamezne gospodarske dejavnosti, geografska območja, pri izpostavljenosti do bank pa tudi po posameznih produktih. Za učinkovito obvladovanje tveganja koncentracije, ki izhaja iz portfelja kreditov, zavarovanih z vrednostnimi papirji, so vzpostavljeni in se spremljajo limiti za obseg kreditov, zavarovanih z vrednostnimi papirji, in limiti za obseg vrednostnih papirjev, prejetih v zastavo. Limitni sistem predstavlja tudi osnovno orodje za uspešno upravljanje kreditnega tveganja iz naslova pozicij v dolžniških vrednostnih papirjih, pozicij v izvedenih finančnih instrumentih ter poslih začasne prodaje oziroma nakupa vrednostnih papirjev. Limiti izpostavljenosti kreditnemu tveganju zagotavljajo razpršenost kreditnega portfelja.

Kreditne limite za posamezna podjetja potrjuje kreditni odbor, ostale kreditne limite odobri odbor za upravljanje z bilanco.

Pri svojem poslovanju skupina izpolnjuje zakonske omejitve največje dopustne izpostavljenosti. Vsako veliko izpostavljenost do posamezne osebe oziroma do skupine povezanih oseb ter limite do oseb v posebnem razmerju z banko predhodno odobri nadzorni svet.

Kreditni limiti so določeni in se spremljajo v skladu z internimi metodologijami. Skupina sproti spremlja kreditne limite in skrbi za razpršenost kreditnega portfelja.

b) Kreditna zavarovanja (zastava premoženja in osebna jamstva)

Poleg limitnega sistema skupina za zmanjševanje kreditnega tveganja uporablja tudi kreditna zavarovanja. V ta namen ima izdelano politiko kreditnih zavarovanj, v kateri so opredeljene posamezne vrste stvarnih in osebnih kreditnih zavarovanj, ki jih skupina sprejema, ter postopki ugotavljanja in spremljanja primernosti in vrednosti kreditnih zavarovanj. Najpogostejše vrste zavarovanja so zavarovanje z nepremičninami, jamstvi in vrednostnimi papirji.

Skupina sprejema v okviru stvarnih kreditnih zavarovanj predvsem zavarovanja z nepremičninami, premičninami, denarnimi terjatvami, bančnimi vlogami pri kreditni instituciji in vrednostnimi papirji. V okviru osebnih kreditnih zavarovanj skupina sprejema predvsem solidarna poroštva podjetij in fizičnih oseb, jamstva Republike Slovenije, jamstva zavarovalnic in garancije bank.

Pri uporabi kreditnih zavarovanj skupina ustrezno pozornost namenja preostalemu tveganju. To tveganje na primer obstaja, kadar je zastavljeno premoženje prevrednoteno ali kadar obstaja problem unovčenja zavarovanja oziroma le-tega ni mogoče unovčiti v razumnem času. Zavarovanje zmanjšuje kreditno tveganje, vendar lahko sočasno vpliva na nastanek ali porast drugih tveganj (npr. pravno, operativno, likvidnostno ali tržno tveganje).

Za zmanjšanje izpostavljenosti tveganjem je skupina v letu 2010 glede na leto 2009 povečala delež zavarovanih izpostavljenosti v skupni izpostavljenosti. Skupini je pri odobravanju kreditov najpomembnejša kreditna sposobnost posojilojemalca, ki omogoča poravnavo vseh obveznosti, prejeto kreditno zavarovanje služi kot sekundarni vir poplačila kredita. Kakovost zavarovanja ter razmerje med kreditom in vrednostjo zavarovanja, ki ju zahteva Skupina, sta odvisna od bonitete kreditnejemalca in ročnosti kredita. Osnovni namen kreditnega zavarovanja je zmanjševanje kreditnega tveganja, ki ga skupina izpolnjuje z večjim poudarkom na kreditnih zavarovanjih, ki zmanjšujejo izgube iz kreditnega tveganja, znižujejo kapitalske zahteve in izboljšujejo izterljivost zapadlih terjatev.

c) Okvirne pogodbe o pobotu

Skupina dodatno zmanjšuje kreditno tveganje s sklepanjem okvirnih pogodb o pobotu, ki zajemajo posle začasne prodaje oziroma začasnega odkupa vrednostnih papirjev in posle z izvedenimi finančnimi instrumenti oziroma druge posle z instrumenti kapitalskega trga. Okvirne pogodbe skupina sklepa z nasprotnimi strankami, ki imajo ustrezno boniteto in s katerimi ima velik obseg poslovanja. Te pogodbe na splošno nimajo za posledico pobota bilančnih terjatev in obveznosti, saj se posli običajno poravnajo na bruto osnovi, v primeru neplačila pa se vsi posli z nasprotno stranko zaključijo in poravnajo na neto osnovi.

d) Finančne zaveze in druga določila v kreditnih pogodbah

Kreditno tveganje skupina dodatno zmanjšuje s finančnimi zavezami in drugimi pogodbenimi določili, ki jih vključuje v kreditne pogodbe. Najpogosteje uporabljeni sta pogodbeni določili »pari passu« in »negative pledge«. Finančne zaveze so izbrane finančne kategorije oziroma finančni kazalniki, ki jih mora kreditnejemalec v času trajanja kreditnega razmerja izpolnjevati v dogovorjeni višini. Skupina redno spremlja izpolnjevanje teh omejitev.

1.2. Politika in cilji upravljanja s tržnimi tveganji

(10. člen Sklepa o razkritjih)

Tržna tveganja predstavljajo negotovost, ki se zaradi neugodnih sprememb dejavnikov tveganj, kamor uvrščamo obrestne mere, devizne tečaje, kreditne razmike, cene finančnih instrumentov, cene blaga in druge pomembne dejavnike, lahko izrazi v neugodni spremembi vrednosti finančnega instrumenta oziroma v izgubi. V skupini ločeno spremljamo izpostavljenost tržnim tveganjem iz naslova pozicij trgovalne in bančne knjige. Tržna tveganja primarno nastajajo pri aktivnostih, ki se izvajajo v sektorju investicijskega bančništva in sektorju zakladništva. Pozicije trgovalne knjige vključujejo predvsem pozicije v lastniških in dolžniških finančnih instrumentih, valutnih poslih, blagu in izvedenih finančnih instrumentih, ki jih skupina namerava v kratkem roku prodati in s tem ustvariti dobiček. Del trgovalne knjige so tudi pozicije v izvedenih finančnih instrumentih, ki so namenjene ščitenju trgovalnih pozicij ali pa so del politike zapiranja pozicij v okviru poslovanja s strankami. Med pozicije bančne knjige uvrščamo strateške pozicije ter pozicije v dolžniških in lastniških finančnih instrumentih, valutnih poslih ter izvedenih finančnih instrumentih, ki jih skupina drži na daljši rok oziroma so namenjeni uravnavanju bilance.

Med tržna tveganja spadajo pozicijsko tveganje, valutno tveganje, tveganje spremembe cen blaga in tveganje preseganja največjih dopustnih izpostavljenosti na podlagi trgovanja.

Pozicijsko tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi spremembe cen finančnih instrumentov, ki ga tvorita splošno in posebno pozicijsko tveganje. Posebno pozicijsko tveganje je tveganje spremembe cene finančnega instrumenta zaradi dejavnikov v zvezi z njegovim izdajateljem oziroma pri izvedenem finančnem instrumentu v zvezi z izdajateljem osnovnega finančnega instrumenta. Splošno pozicijsko tveganje je tveganje spremembe cene finančnega instrumenta pri dolžniškem finančnem instrumentu zaradi spremembe ravni obrestnih mer oziroma pri lastniškem finančnem instrumentu zaradi cenovnih gibanj na kapitalnem trgu, ki niso povezana s posebnimi lastnostmi posameznih finančnih instrumentov.

Valutno tveganje v okviru tržnih tveganj je tveganje padca vrednosti finančnih instrumentov zaradi neugodne spremembe tečajev valut.

Tveganje spremembe cen blaga je tveganje nastanka izgub pri pozicijah v blagu oziroma izvedenih finančnih instrumentih na blago zaradi neugodnih sprememb cen blaga.

Tveganje preseganja največjih dopustnih izpostavljenosti na podlagi trgovanja je tveganje preseganja največjih dopustnih izpostavljenosti iz trgovanja do posamezne osebe.

Strategija upravljanja s tržnimi tveganji temelji na obstoječih in pričakovanih tržnih razmerah, realiziranih in planiranih finančnih podatkih, veljavnih predpisih in obstoječih sistemih upravljanja s tveganji. Skupina zasleduje politiko razpršenosti portfeljev, investiranja v visoko likvidne finančne naložbe v države visoke kreditne kakovosti, pri čemer se izogiba naložbam s špekulativno bonitetno oceno. Trgovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti temelji na politiki zapiranja pozicij ter sklepanja poslov z nasprotnimi strankami boljše kreditne kakovosti.

Cilj **procesa upravljanja tržnih tveganj** je omejevanje nastanka izgube pri trgovanju in investiranju v finančne instrumente ob hkratnem upoštevanju priložnosti in potencialnih nevarnosti na kapitalnih trgih ter ciljne kapitalske ustreznosti. Skupina želi doseči čim boljše razmerje med ustvarjenim donosom in prevzetim tveganjem. Skupina upravlja tržna tveganja skladno s Politiko upravljanja s tržnimi tveganji.

Proces upravljanja s tržnimi tveganji vključuje:

- ◆ postopke ugotavljanja (prepoznavanja), merjenja/ocenjevanja, spremljanja in obvladovanja tržnih tveganj,
- ◆ notranje poročanje o tržnih tveganjih.

Prepoznavanje tveganj opredeljuje obstoječa in potencialna tveganja, ki se nanašajo na pozicije trgovalne in bančne knjige. Pred uvedbo novih storitev in vstopom na nove trge je treba opredeliti tveganja in proces upravljanja s tveganji. Vsako leto je pripravljena Strategija trgovanja, v kateri so prikazana potencialna tveganja in način njihovega upravljanja. Strategijo mora pisno odobriti služba za upravljanje s tveganji.

Sistem limitov za dejavnosti trgovanja s finančnimi instrumenti omogoča učinkovito razpršenost tveganj ob upoštevanju danih priložnosti na kapitalskih trgih. Služba za upravljanje s tveganji določa sistem limitov predvsem na podlagi veljavnega in planiranega kapitala, velikosti dobička in sprejemljivega tveganja. Limitni sistem vsebuje kreditne in pozicijske limite, limite največje dovoljene izgube, limite na tržnost tečajev sklenjenih poslov, limite VaR in limite po posameznih pooblaščenih osebah.

Skupina ima vzpostavljen tudi limitni sistem za poslovanje z dolžniškimi in lastniškimi finančnimi instrumenti bančne knjige, s čimer zasleduje politiko investiranja v obveznice boljše kreditne kakovosti in večjo panožno diverzifikacijo ter omejuje največjo dovoljeno izgubo.

Glede **strukture in organizacije ustreznih funkcij upravljanja tržnih tveganj** velja, da sta uprava in višje vodstvo odgovorna za učinkovito upravljanje tržnih tveganj. Uprava je pooblastila za odobravanje limitov s področja tržnih tveganj prenesla na odbor za upravljanje z bilanco.

Pristojnosti in naloge so jasno razmejene med trgovalnimi organizacijskimi enotami (zakladništvo, investicijsko bančništvo), podpornimi službami in službo za upravljanje s tveganji, ki je organizacijsko neodvisna od enot, ki tržna tveganja prevzemajo.

Za **obseg in lastnosti notranjega poročanja o tržnih tveganjih** velja, da kontrolni center za zakladništvo in investicijsko bančništvo dnevno izračunava izkoriščenost limitov trgovanja in poslovanja s finančnimi instrumenti bančne knjige ter o njih poroča upravi, višjemu vodstvu, trgovalnim organizacijskim enotam in službi za upravljanje s tveganji. Odbor za upravljanje z bilanco mesečno spremlja poročilo o izpostavljenosti tržnemu tveganju z vidika izkoriščenosti limitov, višine tvegane vrednosti (VaR) in rezultatov testiranja izjemnih razmer, ločeno za trgovalno in bančno knjigo.

Sistem merjenja tržnih tveganj sestoji iz procesa analiziranja in ovrednotenja tveganj, kar vključuje določitev pogostosti nastanka določenega potencialnega dogodka in višine njegove posledice. Tržna tveganja se redno merijo s pomočjo:

- ◆ metode tvegane vrednosti (angl. *Value-at-Risk* oziroma *VaR*),
- ◆ testiranja izjemnih razmer,
- ◆ izračuna kapitalskih zahtev za tržna tveganja po standardiziranem pristopu.

Uporabnost metode VaR je v obdobjih skrajno neugodnih tržnih razmer omejena. Zato skupina izvaja teste izjemnih razmer, ki odražajo potencialni vpliv izjemnih, a kljub temu možnih okoliščin na finančnih trgih na vrednost finančnih instrumentov.

Tržna tveganja se merijo tudi z analizami občutljivosti, s katerimi se meri vpliv sprememb različnih dejavnikov tveganja (kot so obrestne mere, devizni tečajji, delniški indeksi in kreditni razmiki) na dobiček in kapital.

Osnovno orodje za uspešno upravljanje tržnih tveganj predstavlja primeren limitni sistem. Za **varovanje pred tržnimi tveganji in za njihovo zmanjševanje** sta vzpostavljena sistem limitov za dejavnosti trgovanja ter sistem limitov za poslovanje z lastniškimi in dolžniškimi finančnimi instrumenti bančne knjige. Kontrola tržnih tveganj se dnevno izvaja prek limitnega sistema in jasnih smernic glede odgovornosti in pristojnosti pri prevzemanju tveganj.

Pri glavnini trgovanja z izvedenimi finančnimi instrumenti se izpostavljenost pozicijskemu, obrestnemu in valutnemu tveganju zmanjšuje z zasledovanjem politike zapiranja pozicij. Tržna tveganja se zavarujejo z nasprotnim poslom.

1.2.1. Politika in cilji upravljanja z valutnim tveganjem

(10. člen Sklepa o razkritjih)

Valutno tveganje pomeni izpostavljenost skupine posledicam sprememb tečajev tujih valut, ki v primeru neugodnih gibanj zmanjšujejo dohodek skupine.

Strategija upravljanja z valutnim tveganjem je osredotočena na izpostavljenost tveganju v skladu s postavljenimi omejitvami in sposobnostjo skupine za prevzemanje tveganj glede na prihodke in kapitalsko ustreznost. Skupina prepoznava, meri, upravlja in nadzoruje valutno tveganje v skladu s sprejeto politiko upravljanja z valutnim tveganjem. **Proces upravljanja z valutnim tveganjem** vključuje postopke za obvladovanje valutnega tveganja skupaj z notranjim poročanjem.

Glede **strukture in organizacije ustreznih funkcij upravljanja z valutnim tveganjem** velja, da izvajanje politike spremlja in nadzira odbor za upravljanje z bilanco, za operativno uravnavanje valutnega tveganja in usklajevanje odprtih pozicij s postavljenimi limiti med dnem in preko noči pa skrbi zakladništvo.

Za **obseg in lastnosti notranjega poročanja** je uveljavljena praksa izdelave dnevnih poročil o izpostavljenosti valutnemu tveganju, dnevni izračunov o največjih možnih izgubah iz naslova odprtih deviznih pozicij ter rednih mesečnih poročil o izpostavi valutnemu tveganju, ki jih na sejah obravnava odbora za upravljanje z bilanco.

Sistem merjenja valutnega tveganja zajema dnevno spremljanje neto pozicij v tujih valutah po posamezni valuti in skupinah valut ter dnevno izračunavanje največje dovoljene izgube iz naslova valutnega tveganja z uporabo metode tvegane vrednosti (angl. *VaR*). Merjenje in ocenjevanje valutnega tveganja potekata v skladu s sprejeto metodologijo, v okviru katere so opredeljeni tudi testi izjemnih razmer, s katerimi lahko skupina oceni možnost izgube v primeru večjega nihanja tečajev tujih valut.

Skupina izvaja **varovanje pred valutnim tveganjem oziroma ga zmanjšuje**, saj je izpostavljena vplivom nihanja pomembnejših tečajev tujih valut na njeno finančno stanje in denarne tokove. Skupina je v letu 2010 tekoče usklajevala razlike med nakupi in prodajami tujih valut, ki so izhajale pretežno iz opravljanja plačilnega prometa. Izpostavljenost iz finančnih instrumentov v tujih valutah je bila zelo nizka in v skladu s postavljenimi limiti.

1.2.2. Politika in cilji upravljanja z obrestnim tveganjem

(10. člen Sklepa o razkritjih)

Obrestno tveganje pomeni izpostavljenost finančnega položaja skupine neugodnim spremembam tržne ravni obrestnih mer. Skupina je izpostavljena vplivom nihanja glavnih tržnih obrestnih mer tako na njeno tveganje poštene vrednosti kot na tveganje denarnih tokov. Obrestno tveganje poštene vrednosti je tveganje, da bo vrednost finančnega instrumenta nihala zaradi sprememb tržnih obrestnih mer. Obrestno tveganje denarnih tokov je tveganje, da bodo prihodnji denarni tokovi iz finančnega instrumenta nihali zaradi sprememb tržnih obrestnih mer. Kot posledica teh sprememb se spreminjajo tudi obrestne marže in dobiček.

V skladu s **strategijo upravljanja z obrestnim tveganjem** skupina omejuje obseg obrestnega tveganja z vzpostavitvijo limitnega sistema in z opredelitvijo potrebnega notranjega kapitala. Skupina obvladuje obrestno tveganje z usklajevanjem virov sredstev in naložb po njihovi zapadlosti, višini in načinu določanja obrestnih mer ter z uporabo izvedenih finančnih instrumentov, redno pa izračunava tudi vpliv spremembe obrestnih mer na neto obrestne prihodke in vrednost kapitala s standardnim obrestnim šokom.

Skupina izvaja učinkovit **proces upravljanja z obrestnim tveganjem**, ki omogoča, da ostaja raven tveganja v sprejemljivih mejah. Skupina prepoznava, meri, upravlja, nadzoruje in spremlja obrestno tveganje v skladu s sprejeto politiko upravljanja z obrestnim tveganjem. Proces upravljanja z obrestnim tveganjem vključuje postopke za obvladovanje obrestnega tveganja ob učinkovitem notranjem poročanju.

Glede **strukture in organizacije ustreznih funkcij upravljanja z obrestnim tveganjem** velja, da izvajanje politike spremlja odbor za upravljanje z bilanco, uravnavanje obrestnega tveganja ter izpolnjevanje zahtev in postavljenih omejitev pa je odgovornost zakladništva.

Skladno s potrebami **notranjega poročanja** skupina spremlja obrestno tveganje, ki izhaja iz poslov trgovanja, v sklopu spremljanja tržnih tveganj, kjer za merjenje tveganja uporablja metodo tvegane vrednosti (angl. *VaR*), testiranje izjemnih razmer in analizo občutljivosti. **Merjenje obrestnega tveganja**, ki izhaja iz neusklajenih postavk bančne knjige, se izvaja na podlagi obrestnih vrzeli. Grupirani denarni tokovi se razporedijo v posamezne časovne razrede glede na prvo ponovno določitev obrestnih mer oziroma pogodbeno zapadlost. Za razporeditev postavk brez končnega roka zapadlosti je skupina uporabila interno metodologijo, ki jo je sprejel odbor za upravljanje z bilanco. Spremljanje in izdelava poročil o odprtih pozicijah potekata na mesečni ravni.

Skupina je pri svojem poslovanju izpostavljena nihanju obrestnih mer, zato je pomembno, da meri svojo občutljivost na spremembe obrestnih mer in temu primerno uravnava svoj izkaz finančnega položaja. Skupina redno izračunava vpliv sprememb obrestnih mer na dobiček in kapital.

Za spremljanje učinkovitosti načinov za **varovanje pred obrestnim tveganjem in njegovo zmanjševanje** skupina redno ocenjuje lastno sposobnost prevzemanja tveganj v skladu s sprejeto metodologijo. Za zmanjševanje izpostavljenosti obrestnemu tveganju skupina uporablja izvedene finančne instrumente na obrestno mero.

1.3. Politika in cilji upravljanja z likvidnostnim tveganjem

(10. in 23.a. člen Sklepa o razkritjih)

Likvidnostno tveganje je tveganje, ki vključuje tveganje zagotavljanja virov likvidnosti in tržno likvidnostno tveganje.

Tveganje zagotavljanja virov likvidnosti je tveganje, da skupina ne bo sposobna pravočasno izpolniti svojih dospelih obveznosti oziroma da je skupina zaradi nezmožnosti zagotavljanja zadostnih virov sredstev za poravnavo obveznosti ob zapadlosti prisiljena zagotavljati potrebna sredstva s pomembno višjimi stroški od običajnih.

Tržno likvidnostno tveganje je tveganje nastanka izgube, ko pozicije (v finančnih instrumentih) ni mogoče odprodati ali nadomestiti v kratkem času brez pomembnega vpliva na tržno ceno, bodisi zaradi nezadostne globine trga bodisi zaradi tržnih neravnovesij ali drugih vzrokov.

Strategija upravljanja z likvidnostnim tveganjem temelji na skrbnem in varnem poslovanju in vključuje preudarno upravljanje sredstev in obveznosti do virov sredstev (bilančnih in zunajbilančnih) ter uravnoteženo strategijo zadolževanja, tako da je skupina v vsakem trenutku sposobna pravočasno izpolnjevati zapadle obveznosti (likvidnost) oziroma trajno sposobna izpolniti vse svoje obveznosti (solventnost).

Skupina skrbi za zagotavljanje ustrezne višine in strukture likvidnostnih rezerv. Pri tem upošteva tržno likvidnostno tveganje, to je tveganje nastanka izgube, ko pozicije (v finančnih instrumentih) ni mogoče odprodati ali nadomestiti v kratkem času brez pomembnega vpliva na tržno ceno.

Proces upravljanja likvidnostnega tveganja poteka v skladu s sprejeto politiko upravljanja z likvidnostnim tveganjem. Proces upravljanja z likvidnostnim tveganjem vključuje postopke in pravila za izvajanje ukrepov prepoznavanja, ocenjevanja, spremljanja in poročanja, zmanjšanja tveganja in izoginitve tveganju.

Upravljanje likvidnostnega tveganja vključuje:

- ◆ planiranje in nadziranje prihodnjih denarnih tokov, ki zajema dnevno financiranje z namenom zagotovitve izpolnjevanja prevzetih obveznosti in obnavljanje virov ob njihovi zapadlosti;
- ◆ vzdrževanje portfelja tržno zelo likvidnih sredstev, ki se lahko hitro unovčijo, kot zaščita pred nepredvidenimi gibanji denarnih tokov;
- ◆ ocenjevanje tržnega likvidnostnega tveganja;
- ◆ spremljanje koeficientov bilančne likvidnosti glede na zahteve skupine in predpise;
- ◆ upravljanje koncentracije in profila zapadlih obveznosti ter
- ◆ postavitve ustreznega razmerja med stroški, koristmi in tveganji pri zagotavljanju likvidnosti.

Glede **strukture in organizacije ustreznih funkcij upravljanja z likvidnostnim tveganjem** velja, da izvajanje politike spremljata in nadzorujeta odbor za upravljanje z bilanco in likvidnostna komisija. Za uravnavanje likvidnosti je odgovorno zakladništvo.

V skladu s potrebami **notranjega poročanja** se meritve in projekcije denarnih tokov izvajajo za naslednji dan, teden in mesec, saj so to ključna obdobja za upravljanje likvidnosti. Prav tako se ob pričakovanju večjih sprememb denarnih tokov izvajajo meritve za daljša časovna obdobja (več mesecev vnaprej). Izhodišče pri teh projekcijah so pogodbeno določene zapadlosti finančnih obveznosti in pričakovani datumi izterjave finančnih sredstev.

Postopki **merjenja likvidnostnega tveganja** vključujejo kvalitativne in kvantitativne ocene za merjenje tveganja. Skupina ima lastne metodologije za ugotavljanje, merjenje, obvladovanje in spremljanje likvidnosti, ki omogočajo usklajevanje dejanskih in potencialnih virov likvidnosti z dejansko in potencialno porabo likvidnih sredstev v določenih časovnih obdobjih. Skupina spremlja primernost likvidnih sredstev in njihovo razpoložljivost. Pri oceni likvidnosti upošteva predvsem zmožnost, da na podlagi teh sredstev pridobi likvidnost v kratkem času.

Skupina je v letu 2010 razpolagala z ustreznim obsegom likvidnostnih rezerv, ki so na voljo za poravnavo vseh obveznosti in za kritje zunajbilančnih obveznosti za kredite. Pretežni del likvidnostnih rezerv so predstavljali prvovrstni vrednostni papirji, po obsegu drugo najpomembnejšo postavko pa so predstavljali dani depoziti bankam. Skupina nima zunajbilančnih obveznosti, ki bi presegle pogodbeno določene obveznosti.

Za **varovanje oziroma zmanjševanje likvidnostnega** se izvaja skrbno upravljanje s sredstvi in njihovimi viri, kar predstavlja temelj varnega poslovanja skupine, pri čemer se zasledujejo naslednji cilji:

- ◆ sposobnost izpolnjevanja vseh obveznosti, povezanih z bilančnimi in zunajbilančnimi denarnimi odtoki na kratek rok,
- ◆ minimiziranje stroškov vzdrževanja likvidnosti,
- ◆ predvidevanje nastopa izjemnih okoliščin oziroma kriznih razmer ter izvajanje sprejetih kriznih načrtov v primeru njihovega pojava.

Skupina je za zmanjševanje likvidnostnega tveganja postavila limitni sistem, ki zajema izpolnjevanje predpisanih zahtev Banke Slovenije, interno določenih limitov in spremljanje ciljnih strukturnih količnikov likvidnosti.

Za varovanje pred likvidnostnim tveganjem se uporabljata metodologija za ugotavljanje in merjenje likvidnostnega tveganja ter krizni načrt za primer likvidnostne krize. Skupina se varuje pred likvidnostnim tveganjem tako, da skrbno upravlja s portfeljem likvidnostnih rezerv in skrbi za ustrezne vire financiranja. Pri tem skrbi za ustrezno razpršenost svojih virov financiranja.

Za spremljanje učinkovitosti načinov za varovanje pred likvidnostnim tveganjem in njegovo zmanjševanje skupina redno ocenjuje lastno sposobnost prevzemanja tveganj v skladu s sprejeto metodologijo.

Scenariji upravljanja likvidnosti v izjemnih situacijah

Skupina pripravlja različne scenarije izjemnih likvidnostnih razmer, katerih cilj je prepoznati potencialne slabosti in občutljivost svojega likvidnostnega položaja. Med pomembnejše scenarije sodita scenarij, prilagojen lastnemu likvidnostnemu položaju, ki predpostavlja izpad večjih virov sredstev in upad vlog majhnih vlagateljev, ter scenarij, odvisen od razmer na trgu, ki predpostavlja padec likvidnosti sredstev in poslabšanje pogojev pridobivanja likvidnosti na trgu.

Pri obeh scenarijih skupina ugotavlja tako vpliv na likvidnost kot vpliv na poslovni izid zaradi iskanja novih, dražjih virov financiranja. Skupina na podlagi testiranja različne stopnje težavnosti izjemnih likvidnostnih razmer oblikuje in prilagaja obseg in strukturo lastnih likvidnostnih rezerv.

Krizni načrt

Za varovanje likvidnostnega tveganja ima skupina vzpostavljene postopke za omejevanje nastanka kriznih razmer, zaradi katerih ne bi zmogla nemoteno in pravočasno zagotavljati sredstev za poravnavanje svojih zapadlih obveznosti. Zgodnje ugotavljanje kriznih razmer se izvaja ob rednem dnevnem spremljanju likvidnostne pozicije skupine.

V kriznem načrtu skupine so opredeljeni kazalci, ki opozarjajo na likvidnostno krizo, ukrepi za izboljšanje likvidnostnega položaja ter pristojnosti in odgovornosti za ravnanje v kriznih razmerah.

1.4. Politika in cilji upravljanja z operativnim tveganjem

(10. člen Sklepa o razkritjih)

Operativno tveganje je opredeljeno kot tveganje izgub, ki so posledica goljufij, nedovoljenih dejanj oziroma postopkov, napak, opustitev, neučinkovitosti, sistemskih napak in zunanjih dejavnikov oziroma dogodkov. Definicija vključuje pravno tveganje in tveganje zunanjega izvajanja storitev, ne vključuje pa strateškega tveganja in tveganja izgube ugleda, vendar pa lahko realizacija operativnega tveganja vpliva na ugled skupine in je torej njegova posledica.

Strategija in procesi upravljanja z operativnim tveganjem so opredeljeni v Strategiji razvoja in implementacije okvira upravljanja z operativnim tveganjem in v Politiki upravljanja z operativnim tveganjem. Skupina je v letu 2010 nadaljevala z aktivnostmi, ki si jih je zastavila v navedeni strategiji in politiki. V letu 2010 je bila politika posodobljena z aktualnimi spremembami. Prav tako so bila posodobljena interna navodila, prilagojena zahtevam politike, ki se nanašajo na vse korake upravljanja z operativnim tveganjem ter na določitev apetita in tolerance skupine do operativnega tveganja.

Za **strukturo in organizacijo ustreznih funkcij upravljanja z operativnim tveganjem** je značilno, da so v upravljanje z operativnim tveganjem vključeni zaposleni na vseh ravneh, ki imajo različne odgovornosti in naloge. Upravljanje z operativnim tveganjem se izvaja decentralizirano po organizacijskih enotah, kar velja tudi za aktivnosti v zvezi z zmanjševanjem tveganj. Koordinacija upravljanja z operativnim tveganjem se izvaja centralizirano prek službe za upravljanje s tveganji.

V skupini deluje odbor za operativno tveganje, ki je kolektivni organ odločanja, odgovoren za usmerjanje in nadzor upravljanja z operativnim tveganjem. V odbor so vključeni vsi predstavniki višjega vodstva, predseduje pa mu član uprave banke.

Za potrebe **notranjega poročanja o operativnem tveganju** skupina uporablja interno razvito spletno aplikacijo za prijavo in aplikacijo za popis škodnih dogodkov. Prva je namenjena vsem zaposlenim in omogoča anonimno prijavo škodnih dogodkov, v drugi pa formalno določeni poročevalci popisujejo škodne dogodke. V okviru poročanja škodnih dogodkov skupina zbira tudi informacije o pravnem tveganju, ki ga upravlja z enako politiko in procesi kot ostale kategorije operativnega tveganja. Pravno tveganje iz naslova tožb zoper skupino obvladuje skupina enako kot druga pravna tveganja, in sicer tako, da skrbno in poglobljeno obravnava vsak primer (če se vodi v skupini) oziroma s premišljeno izbiro odvetnikov (zunanjih izvajalcev), ki kakovostno zastopajo skupino. Za pripravo trimesečnih zbirnih poročil o škodnih dogodkih je odgovorna služba za upravljanje s tveganji. Poročila o škodnih dogodkih obravnava odbor za operativno tveganje, pri čemer podrobneje obravnava velike škodne dogodke, sprejema ukrepe ob njihovem nastanku in spremlja uresničevanje sprejetih ukrepov. Odbor obravnava tudi druga poročila v zvezi z operativnim tveganjem in njegovim upravljanjem ter vse profile operativnega tveganja (ocenjeni, realizirani, ciljni) po organizacijskih enotah in za skupino. O pomembnih škodnih dogodkih so uprava in višje vodstvo obveščeni takoj.

Za **sistem merjenja operativnega tveganja** je značilno, da ugotavljanje in ocenjevanje oziroma merjenje operativnega tveganja potekajo z izpolnjevanjem obrazcev za popis potencialnih škodnih dogodkov, vsebino katerih pripravlja služba za upravljanje s tveganji. Vsak ugotovljeni škodni dogodek je ocenjen z verjetnostjo nastanka in resnostjo posledic v primeru nastanka. Pri ocenjevanju se uporablja kvalitativni pristop. Za vsak popisani potencialni škodni dogodek je treba

opredeliti tudi obstoječe kontrole za zmanjševanje njegovega nastanka, ukrepe za njegovo preprečevanje in ukrepe ravnanja v primeru njegovega nastanka. V okviru merjenja operativnega tveganja služba za upravljanje s tveganji opravlja tudi razgovore z zaposlenimi in višjim vodstvom. Prav tako s pomočjo analize internih navodil za delovanje posameznih organizacijskih delov preverja, ali vgrajeni mehanizmi notranjih kontrol preprečujejo pojav (pričakovanih) škodnih dogodkov iz operativnega tveganja oziroma ali je zaradi novo ugotovljenih groženj treba dopolniti interna navodila.

Skupina izvaja aktivnosti za **varovanje pred operativnim tveganjem in za njegovo zmanjševanje**. Natančni postopki za obvladovanje operativnega tveganja so opredeljeni v dokumentu Postopki za kontrolo oziroma zmanjševanje bistvenih operativnih tveganj. Skupina izvaja tudi aktivnosti za obvladovanje posledic nastalih škodnih dogodkov. Za izvajanje teh postopkov so odgovorne organizacijske enote same.

Spremljanje učinkovitosti načinov za varovanje pred operativnim tveganjem in njegovo zmanjševanje temelji na notranjem kontrolnem sistemu, ki je zasnovan na notranjih kontrolah, na izvajanju aktivnosti službe notranje revizije in na aktivnostih v zvezi z zagotavljanjem skladnosti poslovanja. Spremljanje se izvaja tudi na sejah odbora za operativno tveganje.

V letu 2010 je skupina izvajala aktivnosti v skladu s Politiko upravljanja neprekinjenega poslovanja in Poslovnikom programa upravljanja neprekinjenega poslovanja. Izdelani načrti neprekinjenega poslovanja in načrti ukrepanja po katastrofi se redno posodablajo in testirajo. Pripravljeni so bili dodatni načrti ukrepanja po katastrofi, in sicer za sektor investicijskega bančništva in sektor poslovanja s srednjimi in malimi podjetji. Na ravni skupine so bile ponovno analizirane posledice prekinitve izvajanja aktivnosti, ki se izvajajo za stranke in za potrebe poročanja.

2. Informacije o osebah, vključenih v razkritja

(11. člen Sklepa o razkritjih)

Abanka ima v skladu s kapitalsko zakonodajo položaj EU nadrejene banke, zato je dolžna objaviti razkritja po Sklepu o razkritjih na podlagi konsolidiranega finančnega položaja.

V konsolidirane računovodske izkaze skupine Abanke za leto 2010 so poleg Abanke kot nadrejene banke vključene še odvisne družbe in ostale družbe, ki sestavljajo bančno skupino.

Odvisne družbe Abančna DZU d.o.o., Afaktor d.o.o., Aleasing d.o.o., Analožbe d.o.o. in Argolina d.o.o. so polno konsolidirane. Pridružena družba KDSPV1 B.V. in skupaj obvladovana družba ASA Aleasing d.o.o. sta v konsolidacijo vključeni po kapitalski metodi, pridružena družba Abančna DZU Delniški Evropa (vzajemni sklad) pa je v konsolidacijo vključena po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida.

V skupini **ni ovir za prenos kapitala ali za poravnavo obveznosti med nadrejeno in podrejenimi družbami.**

V konsolidacijo so vključene vse podrejene družbe, nobena od njih ni izključena. Zato ne obstaja noben **znesek, zaradi katerega bi bil kapital nižji od zahtevanega minimuma v vseh podrejenih družbah, ki ne bi bile vključene v konsolidacijo.**

3. Upravljanje s kapitalom

Upravljanje s kapitalom je stalen proces določanja in vzdrževanja zadostnega obsega in kakovosti kapitala v skupini, s čimer se skuša čim bolj zmanjšati kapitalsko tveganje.

Kapitalsko tveganje izhaja iz neustrezne višine kapitala, neustrezne sestave kapitala glede na obseg in način poslovanja ali iz težav pri pridobivanju novega kapitala. Skupina ima vzpostavljene postopke in mehanizme za zagotavljanje ustrezne strukture in višine kapitala.

Cilj upravljanja s kapitalom je na eni strani zagotoviti zadosten obseg kapitala, ki zagotavlja zaupanje v varnost in stabilnost skupine, na drugi strani pa doseči dovolj veliko kapitalsko donosnost za zadovoljitev pričakovanih delničarjev. Vsekakor pa mora skupina razpolagati z zadostno višino kapitala in kapitalsko ustreznostjo, ki je zakonsko predpisana ter odvisna od obsega in vrste storitev, ki jih opravlja, ter odvisna od tveganj, ki jim je skupina izpostavljena pri opravljanju storitev.

Organi vodenja in nadzora spremljajo in redno ocenjujejo učinkovitost sistema upravljanja s kapitalom. Skupina izračunava kapital in kapitalsko ustreznost najmanj trimesečno.

Kapital mora biti vedno najmanj enak seštevku izračunanih minimalnih kapitalskih zahtev.

3.1. Kapital in kapitalna ustreznost

(12. člen Sklepa o razkritjih)

Kapital tvorita temeljni kapital in dodatni kapital I.

Temeljni kapital vključuje:

- ◆ osnovni kapital in kapitalne rezerve,
- ◆ rezerve iz dobička in zadržane dobičke,
- ◆ kapital manjšinskih lastnikov,
- ◆ hibridni instrument iz prehodnega obdobja s spodbudami za izplačilo,
- ◆ presežke iz prevrednotenja (PP) – bonitetne filtre ter
- ◆ odbitne postavke pri izračunu temeljnega kapitala (lastne delnice, neopredmetena dolgoročna sredstva ter razlika med izkazanimi oslabitvami in rezervacijami po MSRP in sklepom o ocenjevanju izgub).

Hibridni instrument iz prehodnega obdobja s spodbudami za izplačilo predstavlja najeto (18. januarja 2007) podrejeno posojilo (pojasnilo 32) od banke VTB (s sedežem v Londonu), ki izpolnjuje zahteve Banke Slovenije za vključevanje v izračun temeljnega in dodatnega kapitala.

Osnovne značilnosti podrejenega posojila:

- znesek izdaje: 120 milijonov evrov;
- obrestna mera: 3-mesečni EURIBOR + 1,90 %; po preteku 10 let: 3-mesečni EURIBOR + 2,85 %;
- zapadlost: brez zapadlosti, brez možnosti odpoklica 10 let;
- odpoklic na podlagi opcije banke: banka ima možnost odpoklicati hibridni instrument ne prej kot 10 let po dnevu izdaje. Prva možnost odpoklica je 3. februar 2017. Odpoklic na podlagi opcije banke je mogoč samo na podlagi dovoljenja Banke Slovenije;

- predčasni odpoklic: banka ima možnost predčasnega odpoklica hibridnega instrumenta v naslednjih primerih:
 - a) ob spremembah (davčne) zakonodaje, ki bi banki povzročila dodatne stroške v povezavi s hibridnim instrumentom, je mogoč predčasni odpoklic, vendar ne prej kot pet let po izdaji hibridnega instrumenta. Prva možnost predčasnega odpoklica na tej podlagi je 3. februar 2012,
 - b) ob spremembah zakonodaje, zaradi katerih se hibridni instrument ne bi več kvalificiral za vključitev v temeljni kapital banke. Odpoklic na tej podlagi je mogoč od 23. januarja 2007.
- Predčasni odpoklic je mogoč samo na podlagi dovoljenja Banke Slovenije;
- izplačila hibridnega instrumenta: nekumulativna;
 - status obveznosti iz hibridnega instrumenta: obveznosti iz hibridnega instrumenta so podrejene navadnim in podrejenim obveznostim ter se ob morebitnem stečaju ali likvidaciji izplačajo tik pred nekumulativnimi prednostnimi delnicami in navadnimi delnicami;
 - zavarovanje terjatev iz naslova hibridnega instrumenta: terjatve iz naslova hibridnega instrumenta niso zavarovane;
 - pokrivanje izgube: hibridni instrument je razpoložljiv za pokrivanje izgube v času rednega poslovanja;
 - izplačila po hibridnem instrumentu: banka ima pravico, da v primeru, da so izpolnjeni določeni pogoji, ne izvrši izplačil po hibridnem instrumentu. Tako lahko banka v primeru, da v preteklem poslovnem letu ni imela bilančnega dobička, ne izvrši izplačil po hibridnem instrumentu. Če banka izkoristi možnost neizvedbe plačil po hibridnem instrumentu, ne sme v obdobju enega leta, šteto od datuma, ko tako plačilo ni bilo izvršeno, in ob upoštevanju relevantnih zakonskih določb:
 - a) napovedati ali izvesti izplačila dividend ali drugih plačil v povezavi z instrumenti, ki so enakega ali nižjega ranga kot hibridni instrument;
 - b) dopustiti, da bi odvisne družbe napovedale ali izvedle izplačilo dividend ali drugih plačil, ki so v povezavi z instrumenti, ki so enakega ali nižjega ranga kot hibridni instrument; in
 - c) odpoklicati, odkupiti ali kupiti instrumentov, ki so enakega ali nižjega ranga kot hibridni instrument, in to preprečiti tudi odvisnim družbam.

Dodatni kapital I vključuje:

- ◆ presežek posameznih sestavin temeljnega kapitala, ki se lahko prenese v dodatni kapital I (iz naslova inovativnega instrumenta),
- ◆ popravke presežkov iz prevrednotenja (PP) – bonitetnih filtrov.

Skupina izračunava kapitalsko zahtevo za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu, zato skupina nima **odbitne postavke od temeljnega in dodatnega kapitala I v zvezi z IRB-pristopom** (pristop, temelječ na notranjih bonitetnih sistemih).

Od temeljnega kapitala in dodatnega kapitala I pa se **odšteje znesek kapitalskih naložb** v druge kreditne ali finančne institucije in družbe za upravljanje, ki posamično presegajo 10 % osnovnega kapitala druge kreditne ali finančne institucije, da se pridobi dejanski znesek kapitala, ki se v nadaljevanju uporabi za ugotovitev kapitalske ustreznosti, katere izračun temelji na vključevanju kapitalskih zahtev za kreditno, tržno in operativno tveganje.

Preglednica v nadaljevanju prikazuje sestavine kapitala in količnik kapitalske ustreznosti. Skupina je v prikazanih dveh letih vzdrževala kapitalsko ustreznost nad regulatorno predpisanim minimumom.

Kapital in kapitalska ustreznost

Stanje 31. december	2010	2009
Vplačani osnovni kapital	30.045	30.045
(-) lastne delnice	(2.585)	(1.497)
Kapitalske rezerve	153.117	153.117
Rezerve in zadržani dobiček ali izguba	163.638	149.527
Kapital manjšinskih lastnikov	22	24
Revidirani dobiček med letom	-	10.316
Presežki iz prevrednotenja (PP) – bonitetni filtri	(2.321)	(2.928)
Hibridni instrumenti	120.000	120.000
(+) hibridni instrumenti v prehodnem obdobju s spodbudami za izplačilo in ki so predmet omejitev	120.000	120.000
(-) Druge odbitne postavke temeljnega kapitala	(65.376)	(72.834)
(-) neopredmetena dolgoročna sredstva	(3.642)	(3.829)
(-) presežek hibridnih instrumentov	(60.519)	(62.135)
(-) razlika med izkazanimi oslavitvami in rezervacijami po MSRP in sklepu o ocenjevanju izgub*	(1.215)	(6.870)
Temeljni kapital	396.540	385.770
Dodatni kapital I	64.445	67.684
(-) Odbitne postavke od temeljnega in dodatnega kapitala I	(1.011)	(1.023)
Kapital (za namen kapitalske ustreznosti)	459.974	452.431
Kapitalska zahteva za kreditno tveganje, tveganje nasprotne stranke in tveganje zaradi časovne neuskkljenosti plačila in izročitve	292.606	271.530
Kapitalska zahteva za pozicijsko tveganje, valutno tveganje in tveganje sprememb cen blaga	2.488	5.921
Kapitalska zahteva za operativno tveganje	16.767	16.528
Skupaj kapitalske zahteve	311.861	293.979
Kapitalsko razmerje za temeljni kapital (tier 1)	10,16 %	10,48 %
Količnik kapitalske ustreznosti	11,80 %	12,31 %
Količnik kapitalske ustreznosti brez nacionalne diskrecije	11,83 %	12,50 %

* Odbitna postavka »Razlika med izkazanimi oslavitvami in rezervacijami po MSRP in sklepu o ocenjevanju izgub« ne izhaja neposredno iz evropske kapitalske zakonodaje, pač pa jo je Banka Slovenije uvedla v okviru nacionalnih diskrecij. Zaradi mednarodne primerljivosti skupina izračunava tudi količnik kapitalske ustreznosti brez upoštevanja nacionalne diskrecije, ki je konec leta 2010 znašal 11,83 odstotka (konec leta 2009: 12,50 odstotka).

3.2. Minimalne kapitalske zahteve

Preglednica v nadaljevanju prikazuje kapitalske zahteve glede na vrsto tveganja in njihovo strukturo.

Kapitalske zahteve glede na vrsto tveganja in njihova struktura

Stanje 31. december	2010		2009	
	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
Kapitalska zahteva za kreditno tveganje	292.606	93,8%	271.530	92,4%
Kapitalska zahteva za tržna tveganja	2.488	0,8%	5.921	2,0%
Kapitalska zahteva za operativno tveganje	16.767	5,4%	16.528	5,6%
Skupaj kapitalske zahteve	311.861	100,0%	293.979	100,0%

3.2.1. Kapitalska zahteva za kreditno tveganje

(13.b. člen Sklepa o razkritjih)

Kapitalsko zahtevo za kreditno tveganje skupina izračunava po standardiziranem pristopu. Preglednica v nadaljevanju prikazuje zneske kapitalskih zahtev za posamezne kategorije izpostavljenosti.

Kapitalska zahteva za kreditno tveganje, tveganje nasprotne stranke in tveganje zaradi časovne neusklajenosti plačila in izročitve po standardiziranem pristopu za vse kategorije izpostavljenosti

Stanje 31. december		2010	2009
Skupaj standardiziran pristop – SA (1. + 2.)		292.606	271.530
1.	SA-kategorije izpostavljenosti brez pozicij listinjenja	292.606	271.530
	Enote centralne ravni države ali centralne banke	51	2
	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	792	319
	Osebe javnega sektorja	145	69
	Institucije	7.487	10.030
	Podjetja	180.832	180.146
	Bančništvo na drobno	47.353	45.091
	Zavarovano z nepremičninami	263	275
	Zapadle postavke	16.146	6.738
	Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	22.055	11.788
	Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	5.485	6.498
	Naložbe v investicijske sklade	2.297	1.284
	Druge izpostavljenosti	9.700	9.290
2.	Pozicije listinjenja SA	-	-

V letu 2010 je rast kapitalskih zahtev za kreditno tveganje znašala 7,8 odstotka (2009: 4,5 odstotka) in je bila za 6,1 odstotne točke višja od rasti regulatornega kapitala v letu 2010: 1,7 odstotka (2009: 4,1 odstotka), kar je vplivalo na nižji količnik kapitalske ustreznosti konec leta 2010 (11,80 odstotka) glede na konec leta 2009 (12,31 odstotka). V strukturi kapitalskih zahtev za kreditno tveganje sta se najbolj povečala deleža kapitalskih zahtev za zapadle postavke in za regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti.

3.2.2. Kapitalska zahteva za tržna tveganja

(13., 18. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina izračunava kapitalsko zahtevo za tržna tveganja s pomočjo standardiziranega pristopa. V okviru kapitalske zahteve za tržna tveganja se izračunavata kapitalski zahtevi za valutno in pozicijsko tveganje (pozicijsko tveganje je tveganje spremembe cene finančnega instrumenta, ki se ločeno izračunava za dolžniške in lastniške finančne instrumente). Ker skupina ne presega zakonsko določenih omejitev največje skupne izpostavljenosti na podlagi trgovanja in ne trguje z blagom, kapitalskih zahtev za ta dva segmenta tržnih tveganj ne izračunava.

Kapitalska zahteva za pozicijsko tveganje, valutno tveganje in tveganje sprememb cen blaga

Stanje 31. december	2010	2009
Standardiziran pristop (SA)	2.488	5.921
Dolžniški finančni instrumenti	419	1.074
Lastniški finančni instrumenti	517	3.667
Tuje valute	1.552	1.180

3.2.3. Kapitalska zahteva za operativno tveganje

(13., 20.a. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina za izračun kapitalske zahteve za operativno tveganje uporablja enostaven pristop.

Kapitalska zahteva za operativno tveganje

Stanje 31. december	2010	2009
Enostaven pristop	16.767	16.528

3.3. Interni proces ocenjevanja kapitalske ustreznosti

(13.a. člen Sklepa o razkritjih)

Proces ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala je bil uveden z novimi kapitalskimi predpisi predvsem zaradi boljšega zagotavljanja ustreznega kapitala skupine glede na dejanska tveganja, ki jih skupina prevzema in jim je izpostavljena, ter zaradi zagotavljanja, da bo kapital ostal ustrezen tudi v prihodnosti glede na načrte, ki jih ima skupina na področju svojega poslovnega razvoja.

Pri tem je proces ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala opredeljen z dvema spremenljivkama. Na eni strani so tveganja, ki jim je skupina izpostavljena in ki presegajo okvir, ki ga pokriva prvi steber kapitalskih zahtev, na drugi pa kapital, ki ga ima skupina za pokrivanje tveganj in morebitnih izgub iz teh tveganj.

Skupina pripravlja kvartalna poročila o tveganjih, ki jih prevzema v okviru svojega poslovanja. Poročila vključujejo predvsem informacije, ki se nanašajo na profil tveganosti, oceno sposobnosti prevzemanja tveganj, oceno internih kapitalskih potreb, interno oceno kapitala, rezultate izvajanja testov izjemnih razmer in rezultate letne ankete o tveganjih.

4. Kreditno tveganje nasprotne stranke

(14. člen Sklepa o razkritjih)

Kreditno tveganje nasprotne stranke (CCR – Counterparty Credit Risk) je tveganje, da bo nasprotna stranka v poslu postala neplačnik pred končno poravnavo denarnih tokov iz posla.

4.1. Metodologije za določanje notranjega kapitala in limitov izpostavljenosti

(14.a. člen Sklepa o razkritjih)

Zaradi relativno majhnega deleža poslov iz naslova izvedenih finančnih instrumentov in poslovčasne prodaje oziroma odkupa, pri katerih nastaja kreditno tveganje nasprotne stranke, skupina ocenjuje, da ni potrebe po oblikovanju kapitalskih potreb za tovrstne posle.

Skupina ima vzpostavljen **sistem limitov**, s katerim omejuje izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke, spremljava pa se izvaja dnevno. Limitni sistem določa največjo dovoljeno izpostavljenost do posamezne nasprotne stranke, ki je odvisna od njene bonitetne ocene in velikosti ter vrste finančnega instrumenta. Pri izračunavanju izkoriščenosti limitov se poleg vrste finančnega instrumenta upošteva tudi njegova preostala zapadlost.

4.2. Politike zavarovanja s premoženjem in učinki poslabšanja bonitete banke na povečanje obsega zavarovanj s premoženjem

(14.b., 14.c. in 14.d. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina sklepa posle z izvedenimi finančnimi instrumenti s strankami, katerih bonitetna ocena ustreza kriterijem, določenim s strani skupine. V kolikor nasprotna stranka nima ustrezne bonitetne ocene, skupina zahteva prvovrstno zavarovanje.

V primeru, da pride do neugodnih gibanj na finančnih trgih, ki vodijo v nezadostno pokritost izpostavljenosti z zavarovanjem, se nasprotno stranko pozove k zagotovitvi dodatnega prvovrstnega zavarovanja. V kolikor slednja tega ne zagotovi, lahko skupina zapre pozicijo in se poplača iz obstoječega zavarovanja.

4.3. Metoda izračuna vrednosti izpostavljenosti

(14.f. člen Sklepa o razkritjih)

Vrednost izpostavljenosti pri izvedenih finančnih instrumentih skupina določi z metodo tekoče izpostavljenosti skladno z regulativo Banke Slovenije, in sicer na naslednji način:

- ♦ izračunajo se nadomestitveni stroški za vse pogodbe s pozitivno vrednostjo nič, tako da se vse pogodbe prevrednotijo z uporabo tekočih cen na trenutne tržne vrednosti, za pogodbe z negativno vrednostjo je trenutna izpostavljenost enaka nič;
- ♦ izračuna se potencialna bodoča kreditna izpostavljenost za preostali čas do zapadlosti pogodbe, tako da se nominalne vrednosti ali vrednosti osnovnih finančnih instrumentov pomnožijo s konverzijskimi faktorji, kot jih predpisuje Banka Slovenije.

Vrednost izpostavljenosti je vsota nadomestitvenih stroškov in potencialne bodoče kreditne izpostavljenosti.

Skupina izračunava kapitalsko zahtevo za tveganje neizpolnitve nasprotne stranke iz naslova poslov začasne prodaje oziroma odkupa v bančni knjigi ob upoštevanju enostavne metode za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem. Po tej metodi se posli začasne prodaje oziroma odkupa obravnavajo kot zavarovanje s finančnim premoženjem. Za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem je vrednost finančnega premoženja enaka njegovi tržni vrednosti.

Za tiste dele izpostavljenosti, ki so zavarovani s tržno vrednostjo priznanega zavarovanja s finančnim premoženjem, se uporabi utež tveganja, ki bi bila v standardiziranem pristopu uporabljena za neposredno izpostavljenost skupine iz naslova zadevnega instrumenta zavarovanja s finančnim premoženjem, pri čemer utež ne sme biti nižja od 20 odstotkov razen v določenih primerih. Za preostanek izpostavljenosti, ki ni zavarovana, se uporabi utež tveganja, ki bi bila v standardiziranem pristopu uporabljena za nezavarovano izpostavljenost do dolžnika.

Kapitalska zahteva za tveganje neizpolnitve nasprotne stranke iz naslova poslov začasne prodaje oziroma odkupa v trgovalni knjigi se lahko izračuna samo z razvito metodo za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem. Tako se kot primerno kreditno zavarovanje lahko priznajo vsi finančni instrumenti in blago, ki so primerni za vključitev v trgovalno knjigo. Pri razviti metodi za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem se pri tržni vrednosti zavarovanja s premoženjem, zaradi upoštevanja nestanovitnosti cen, uporabijo prilagoditve za nestanovitnost.

Kadar zavarovanje in osnovna izpostavljenost nista nominirana v isti valuti, se prilagoditvi za nestanovitnost, ki ustreza vrsti zavarovanja, doda še prilagoditev, ki odraža valutno nestanovitnost.

5. Kreditno tveganje in tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev

5.1. Opredelitev zapadlih in oslabljenih postavk za računovodske namene

(15.a. člen Sklepa o razkritjih)

Zapadla izpostavljenost je posamezna izpostavljenost, pri kateri dolžnik zamuja s plačilom celotne izpostavljenosti ali njenega dela en dan ali več. Med zapadle izpostavljenosti se razvrsti celotna izpostavljenost po posamezni pogodbi in ne samo tisti del izpostavljenosti, iz naslova katere dolžnik zamuja s plačilom. Druge izpostavljenosti po drugih pogodbah do istega dolžnika, pri katerih dolžnik ne zamuja s plačilom, se ne razvrstijo med zapadle izpostavljenosti.

Kot **oslabljene izpostavljenosti** se upoštevajo izpostavljenosti do strank, ki niso banke, ki se ocenjujejo in oslabijo posamično ter posamično oslabljene izpostavljenosti do bank.

5.2. Opis metodologije prevrednotenja postavk in rezervacij

(15.b. člen Sklepa o razkritjih)

5.2.1. Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti

Skupina na vsak datum poročanja oceni, ali obstaja kak objektiven dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnih sredstev ali skupine finančnih sredstev. Izgube zaradi oslabilitve se pripoznajo samo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabilitvi zaradi dogodka/-ov (ali »škodnega dogodka«), ki se zgodi/-jo po začetnem pripoznanju zadevnih finančnih sredstev, vpliva/-jo na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva ali skupin finančnih sredstev in ga (jih) je mogoče zanesljivo oceniti. Skupina sprva oceni, ali obstaja kateri izmed nepristranskih dokazov oslabilitve ali možnosti izgube: resne finančne težave dolžnika; dejanska kršitev pogodbe, kot je neplačilo obresti, glavnice, provizij; prestrukturiranje finančnih sredstev; stečaj ali finančna reorganizacija; možen stečaj ali finančna reorganizacija; izmerljivo zmanjšanje načrtovanih denarnih tokov iz skupine finančnih sredstev od njihovega začetnega pripoznanja, čeprav se to zmanjšanje še ne more razporediti po posameznih sredstvih v skupini, vključno z negativnimi spremembami pri poravnavi dolgov v skupini finančnih sredstev ali z državnimi ali lokalnimi gospodarskimi razmerami, povezanimi z neporavnavanjem finančnih sredstev v skupini.

Skupina najprej oceni, ali obstajajo objektivni dokazi o posamezni oslabilitvi za finančno sredstvo, ki je pomembno posamično, in posamično ali skupinsko za finančno sredstvo, ki posamično ni pomembno. Če skupina ugotovi, da ni objektivnih dokazov o oslabilitvi posamičnega finančnega sredstva, posamično pomembnega ali nepomembnega, združi sredstva v skupino finančnih sredstev, ki so izpostavljena podobnim kreditnim tveganjem, in jih skupinsko presoja glede morebitne oslabiljenosti. Sredstva, pri katerih je bila oslabilitev presojana posamično in pri katerih se izguba zaradi oslabilitve pripozna ali ponovno pripozna, se izločijo iz skupinskega presojanja oslabiljenosti.

Izguba, nastala zaradi oslabilitve, se izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz sredstva (brez prihodnjih kreditnih izgub, ki še niso nastale), diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva, ki bistveno ne odstopa od efektivne obrestne mere. Knjigovodsko vrednost sredstva je treba zmanjšati s preračunom na kontu popravka vrednosti, izguba zaradi oslabilitve pa se pripozna v

izkazu poslovnega izida. Če za posojilo ali finančno sredstvo v posesti do zapadlosti v plačilo velja spremenljiva obrestna mera, se za diskontiranje denarnih tokov in ugotavljanje morebitnih izgub zaradi oslabitve uporablja trenutna efektivna obrestna mera, določena s pogodbo. Kot praktičen zgled lahko skupina meri oslabiljenost na podlagi poštene vrednosti instrumenta z uporabo pomembne tržne cene.

Izračun sedanje vrednosti na podlagi pričakovanih prihodnjih denarnih tokov pri finančnih sredstvih, danih kot zavarovanje, odraža pričakovane denarne tokove, ki lahko nastanejo zaradi unovčitve zavarovanj, zmanjšanih za stroške pridobitve in prodaje zavarovanja, ne glede na to, ali je njihova unovčitev verjetna ali ne.

Pri skupinskem ocenjevanju dolžnikov se oblikujejo homogene skupine in podskupine. Le-te se določijo glede na podobne značilnosti kreditnih tveganj, ki odražajo sposobnost dolžnika poravnati obveznosti v skladu s pogodbenimi določili. Pri oblikovanju skupin oziroma podskupin se upoštevajo naslednji kriteriji:

- ◆ vrsta dolžnika,
- ◆ bonitetna ocena dolžnika in
- ◆ bonitetna ocena finančnega sredstva oziroma prevzete obveznosti po zunajbilančni postavki za prebivalstvo.

Skupina »podjetja« se razdeli v podskupine glede na bonitetno oceno posameznega dolžnika. Izguba iz kreditnega tveganja se za posamezno podskupino podjetij izračuna na podlagi agregatne (letne) prehodne matrike in izračunane povprečne stopnje nepoplačljivosti za posamezno podskupino. Letna prehodna matrika podaja verjetnost prehodov dolžnika iz ene bonitetne skupine v drugo bonitetno skupino v obdobju enega leta. Pri ocenjevanju izgub se upoštevajo tako pretekle izkušnje z izgubami kot tudi dejavniki, ki odražajo trenutno stanje.

Skupina deli finančna sredstva fizičnih oseb v podkategorije v skladu z boniteto finančnega sredstva. Klasifikacija finančnih sredstev fizičnih oseb temelji na objektivnih merilih (na primer redno plačevanje obveznosti do skupine). Potrebne oslabitve se oblikujejo na osnovi bonitetne ocene posameznega finančnega sredstva.

Izpostavljenosti do države in izpostavljenosti, zavarovane s prvovrstnim zavarovanjem, se ne oslabijo oziroma se zanje ne oblikujejo rezervacije.

Odstotki izgube iz naslova kreditnega tveganja za skupinsko ocenjevanje podjetij se izračunajo enkrat na leto oziroma med letom ob pomembnih spremenjenih okoliščinah v bančni skupini in/ali na trgu.

Skupina redno preverja metodologijo in predpostavke, uporabljene pri ocenjevanju izgub. Ocene izgub se morajo prilagoditi spremenjenim okoliščinam v skupini in na trgu ter v zakonodaji.

Če posojila ni mogoče izterjati, se odpiše v breme rezervacij za oslabitve posojil. Taka posojila se odpišejo, potem ko se izvedejo vsi potrebni postopki in ko se ugotovi znesek izgube. Dokler skupina ni izčrpala vseh pravnih in drugih možnosti za poplačilo terjatve, le-teh ne odpisuje.

Če se znesek odhodkov zaradi oslabitev naknadno zmanjša in se to zmanjšanje lahko objektivno poveže z dogodkom, ki je nastal potem, ko je bila oslabitev že pripoznana (tak dogodek je na primer izboljšanje bonitetne ocene dolžnika), se prvotno pripoznane izgube zaradi oslabitve stornirajo prek popravka vrednosti, stornirani znesek pa se pripozna v izkazu poslovnega izida med oslabitvami za kreditne izgube.

Restrukturirani krediti

Restrukturiranje finančnih sredstev predstavljajo aktivnosti, ki jih skupina izvede v razmerju do dolžnikov, do katerih ima terjatve, ki niso poravnane skladno s pogodbo. Skupina restrukturira terjatve do dolžnika s sprejemom ene ali več aktivnosti, za katere se ob sicer normalnem ekonomskem in finančnem položaju dolžnika ne bi odločila. Možne aktivnosti za restrukturiranje terjatev so naslednje:

- ◆ moratorij in/ali podaljšanje roka vračila glavnice,
- ◆ znižanje višine terjatev,
- ◆ znižanje obrestnih mer,
- ◆ druge aktivnosti.

Skupina pri restrukturiranju finančnih sredstev izgubo iz oslabitve, izmerjeno kot razliko med knjigovodsko in nadomestljivo vrednostjo, pripozna v izkazu poslovnega izida.

5.2.2. Sredstva, merjena po pošteni vrednosti

Skupina na vsak datum poročanja oceni, ali obstaja kak objektiven dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnih sredstev ali skupine finančnih sredstev. Pri kapitalskih naložbah, ki so razpoložljive za prodajo, se pri ugotavljanju, ali je prišlo do oslabitve, upošteva pomembno ali dolgotrajno padanje poštene vrednosti vrednostnega papirja pod njegovo nabavno ceno. Če obstajajo taki dokazi oslabitve finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, se kumulativna izguba – izmerjena kot razlika med nabavno vrednostjo in trenutno pošteno vrednostjo, zmanjšana za izgube zaradi oslabitve sredstva, pripoznane v dobičku ali izgubi – izloči iz kapitala in pripozna v izkazu poslovnega izida. Izgube zaradi oslabitve, vključene v izkaz poslovnega izida med lastniškimi instrumenti, se ne odpravijo skozi izkaz poslovnega izida. Če se poštena vrednost dolžniškega instrumenta, razvrščenega med sredstva, razpoložljiva za prodajo, naknadno poveča in se to povečanje lahko neposredno poveže z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve v dobičku ali izgubi, se izgube zaradi oslabitve odpravijo skozi izkaz poslovnega izida.

5.2.3. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina trenutno pravno ali posredno obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov, in ko je verjetno, da bo pri poravnavi te obveznosti potreben odtok virov, ki omogočajo gospodarske koristi, ter ko je znesek obveznosti mogoče zanesljivo oceniti.

Če obstaja več podobnih obveznosti, se verjetnost potrebe po odtoku pri poravnavi teh obveznosti ugotavlja glede na vrsto obveznosti v celoti. Rezervacija se tudi pripozna, če je verjetnost odtoka majhna glede na posamezno postavko znotraj iste vrste obveznosti.

Rezervacije se merijo po sedanjih vrednostih izdatkov, ki bodo pričakovano potrebni za poravnavo obveznosti po obrestni meri pred obdavčitvijo, ki odraža trenutne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganj, specifično vezanih na posamezno obveznost. Povečanje rezervacij kot posledica preteka časa se pripozna kot odhodek za obresti. Če se uporablja diskontiranje, se s časom povečuje knjigovodski znesek rezervacije. Tako povečanje se pripozna kot odhodek za obresti.

5.3. Skupni in povprečni znesek izpostavljenosti po kategorijah izpostavljenosti

(15.c. člen Sklepa o razkritjih)

Skupni znesek izpostavljenosti, zmanjšan za oslabitve oziroma rezervacije, brez upoštevanja učinkov kreditnih zavarovanj ter povprečni znesek izpostavljenosti

Kategorije izpostavljenosti	Stanje 31. december 2010	Povprečje 2010	Stanje 31. december 2009	Povprečje 2009
1. Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	368.522	416.410	640.944	604.074
2. Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	19.931	34.579	7.964	7.622
3. Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	81.434	39.936	9.461	7.646
4. Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	5.146	11.569	8.363	6.909
5. Izpostavljenosti do institucij	433.362	421.388	356.107	340.239
6. Izpostavljenosti do podjetij	2.603.666	2.629.656	2.588.892	2.520.860
7. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	882.739	868.599	842.275	814.758
8. Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	9.396	9.226	9.625	9.949
9. Zapadle postavke	143.005	128.779	62.458	66.236
10. Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	222.466	172.693	123.867	100.695
11. Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	327.156	357.470	406.052	323.122
12. Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	28.709	22.539	16.050	14.871
13. Druge izpostavljenosti	142.614	137.462	140.567	113.210
Skupaj	5.268.146	5.250.306	5.212.625	4.930.191

Največji delež celotne izpostavljenosti predstavlja izpostavljenost do podjetij, ki je ob koncu leta 2010 znašala 49,4 odstotka (2009: 49,7 odstotka). V strukturi posameznih izpostavljenosti sta se pomembneje povečala delež zapadlih postavk (z 1,2 odstotka konec leta 2009 na 2,7 odstotka konec leta 2010) in delež regulatorno zelo tveganih izpostavljenosti (z 2,4 odstotka konec leta 2009 na 4,2 odstotka konec leta 2010), kar je bila posledica poslabšanih gospodarskih razmer in začetka insolvenčnih postopkov nekaterih pomembnejših komitentov skupine. Pomembnejši komitenti skupine so komitenti, do katerih ima skupina takšno izpostavljenost, ki ima lahko pomembne posledice na njen finančni položaj oziroma na tveganja, ki jim je skupina pri svojem poslovanju izpostavljena.

5.4. Porazdelitev izpostavljenosti po pomembnih geografskih območjih

(15.d. člen Sklepa o razkritjih)

Izpostavljenost kreditnemu tveganju po pomembnih geografskih območjih,
razčlenjena na kategorije izpostavljenosti

Stanje 31. december 2010		Slovenija	Druge članice EU	JV in V Evropa (brez članic EU)	Druge države	Skupaj
1.	Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	314.027	54.495	-	-	368.522
2.	Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	6.575	13.356	-	-	19.931
3.	Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	81.434	-	-	-	81.434
4.	Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	-	5.146	-	-	5.146
5.	Izpostavljenosti do institucij	139.923	247.509	5.301	40.629	433.362
6.	Izpostavljenosti do podjetij	2.412.504	43.462	135.646	12.054	2.603.666
7.	Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	867.236	1.313	9.954	4.236	882.739
8.	Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	8.896	361	-	139	9.396
9.	Zapadle postavke	125.732	11	17.262	-	143.005
10.	Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	190.147	1.297	3.598	27.424	222.466
11.	Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	3.552	309.078	-	14.526	327.156
12.	Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	28.709	-	-	-	28.709
13.	Druge izpostavljenosti	141.293	65	1.198	58	142.614
Skupaj		4.320.028	676.093	172.959	99.066	5.268.146

Stanje 31. december 2009		Slovenija	Druge članice EU	JV in V Evropa (brez članic EU)	Druge države	Skupaj
1.	Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	508.872	132.071	1	-	640.944
2.	Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	7.964	-	-	-	7.964
3.	Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	9.461	-	-	-	9.461
4.	Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	-	8.363	-	-	8.363
5.	Izpostavljenosti do institucij	196.910	116.919	15.189	27.089	356.107
6.	Izpostavljenosti do podjetij	2.369.451	51.759	153.376	14.306	2.588.892
7.	Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	831.995	2.710	4.747	2.823	842.275
8.	Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	9.201	280	-	144	9.625
9.	Zapadle postavke	62.336	1	121	-	62.458
10.	Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	94.034	1.783	3.622	24.428	123.867
11.	Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	274	386.645	2	19.131	406.052
12.	Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	16.050	-	-	-	16.050
13.	Druge izpostavljenosti	139.507	64	996	-	140.567
Skupaj		4.246.055	700.595	178.054	87.921	5.212.625

Tabela prikazuje izpostavljenost kreditnemu tveganju po pomembnih geografskih območjih, do katerih ima skupina večjo izpostavljenost. Skupina je ob koncu leta 2010 izkazovala največjo izpostavljenost do strank v Sloveniji, in sicer 82,0 odstotkov (2009: 81,5 odstotkov). Največjo izpostavljenost do tujine je skupina izkazovala do strank s sedežem v drugih državah članicah EU. Skupina je v letu 2010 omejila povečevanje izpostavljenosti do trgov jugovzhodne Evrope in t. i. perifernih držav Evropske unije. Do drugih držav skupina ni pomembno izpostavljena kreditnemu tveganju.

5.5. Porazdelitev izpostavljenosti po gospodarskih panogah (15.e. člen Sklepa o razkritjih)

Izpostavljenost kreditnemu tveganju po gospodarskih dejavnostih, razčlenjena na kategorije izpostavljenosti

Stanje 31. december 2010	Predelovalne dejavnosti	Gradbeništvo	Trgovina	Finančne in zavarovalniške dejavnosti	Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	Dejavnost javne uprave in obrambe	Drugo	Prebivalstvo	Tujci*	Skupaj
1. Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	-	-	-	114.181	-	199.846	-	-	54.495	368.522
2. Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	-	6.575	-	-	13.356	19.931
3. Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	-	-	-	77.491	2.372	52	1.519	-	-	81.434
4. Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	-	-	-	-	-	-	-	-	5.146	5.146
5. Izpostavljenosti do institucij	-	-	-	139.923	-	-	-	-	293.439	433.362
6. Izpostavljenosti do podjetij	653.149	331.874	507.033	306.554	182.620	-	431.274	-	191.162	2.603.666
7. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	63.350	44.085	93.096	3.621	28.409	214	72.361	568.547	9.056	882.739
8. Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	-	253	-	-	19	-	278	8.846	-	9.396
9. Zapadle postavke	8.268	5.284	4.309	73.746	2.492	-	24.802	6.843	17.261	143.005
10. Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	46.037	16.663	67.999	34.628	16.058	-	8.692	71	32.318	222.466
11. Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	-	-	-	3.552	-	-	-	-	323.604	327.156
12. Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	-	-	-	28.709	-	-	-	-	-	28.709
13. Druge izpostavljenosti	7.924	12.887	18.798	92.955	-	-	4.423	4.306	1.321	142.614
Skupaj	778.728	411.046	691.235	875.360	231.970	206.687	543.349	588.613	941.158	5.268.146

Stanje 31. december 2009	Predelovalne dejavnosti	Gradbeništvo	Trgovina	Finančne in zavarovalniške dejavnosti	Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	Dejavnost javne uprave in obrambe	Drugo	Prebivalstvo	Tujci*	Skupaj
1. Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	-	-	-	228.467	-	280.405	-	-	132.072	640.944
2. Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	-	7.964	-	-	-	7.964
3. Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	-	-	-	7.477	1.196	52	736	-	-	9.461
4. Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	-	-	-	-	-	-	-	-	8.363	8.363
5. Izpostavljenosti do institucij	-	-	-	196.910	-	-	-	-	159.197	356.107
6. Izpostavljenosti do podjetij	616.610	325.969	526.540	317.670	171.092	-	411.570	-	219.441	2.588.892
7. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	67.442	41.134	95.540	3.073	28.406	273	72.573	528.915	4.919	842.275
8. Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	-	-	413	-	30	-	379	8.803	-	9.625
9. Zapadle postavke	19.039	9.932	13.934	2	1.121	-	11.087	7.230	113	62.458
10. Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	19.854	1.368	8.096	50.599	6.445	-	7.600	72	29.833	123.867
11. Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	-	-	-	274	-	-	-	-	405.778	406.052
12. Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	-	-	-	16.050	-	-	-	-	-	16.050
13. Druge izpostavljenosti	11.042	12.883	18.149	91.150	-	-	3.951	2.332	1.060	140.567
Skupaj	733.987	391.286	662.672	911.672	208.290	288.694	507.896	547.352	960.776	5.212.625

Opomba: * Tuje osebe niso razvrščene po dejavnostih.

Največjo izpostavljenost je skupina izkazovala do oseb, registriranih za opravljanje finančnih in zavarovalniških dejavnosti ter do oseb v predelovalnih dejavnostih. Med izpostavljenostmi so se v letu 2010 najbolj povečale zapadle postavke (predvsem zaradi pomembnejših povečanj pri osebah, registriranih za opravljanje finančnih in zavarovalniških dejavnosti) ter regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti (predvsem zaradi pomembnejših povečanj izpostavljenosti do dejavnosti trgovine, predelovalnih dejavnosti ter gradbeništva - objave insolvenčnih postopkov nekaterih podjetij v okviru teh dejavnosti).

5.6. Razčlenitev izpostavljenosti po preostali zapadlosti

(15.f. člen Sklepa o razkritjih)

Kategorije izpostavljenosti po preostali zapadlosti do enega leta in nad enim letom

Stanje 31. december		2010		2009	
		Preostala zapadlost		Preostala zapadlost	
		Do 1 leta	Nad 1 letom	Do 1 leta	Nad 1 letom
Kategorije izpostavljenosti					
1.	Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	212.755	155.767	433.823	207.121
2.	Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	10.993	8.938	616	7.348
3.	Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	2.862	78.572	1.566	7.895
4.	Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	5.146	-	3.145	5.218
5.	Izpostavljenosti do institucij	304.957	128.405	161.770	194.337
6.	Izpostavljenosti do podjetij	1.335.199	1.268.467	1.457.395	1.131.497
7.	Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	265.155	617.584	268.651	573.624
8.	Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	233	9.163	256	9.369
9.	Zapadle postavke	143.005	-	62.458	-
10.	Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	190.721	31.745	113.243	10.624
11.	Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	327.156	-	406.052	-
12.	Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	28.709	-	16.050	-
13.	Druge izpostavljenosti	139.525	3.089	138.218	2.349
Skupaj		2.966.416	2.301.730	3.063.243	2.149.382

5.7. Zapadle izpostavljenosti ter popravki vrednosti zaradi oslabitev in rezervacije po pomembnih dejavnostih

(15.g. člen Sklepa o razkritjih)

Zapadle izpostavljenosti ter gibanje oslabitev in rezervacij po pomembnih dejavnostih

	Predelovalne dejavnosti	Gradbeništvo	Trgovina	Finančne in zavarovalniške dejavnosti	Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	Skupaj pomembne dejavnosti
Stanje 31. december 2010:						
Zapadle izpostavljenosti	117.033	68.800	121.409	119.058	45.555	471.855
– od tega oslabljene izpostavljenosti	78.793	42.116	87.554	97.479	35.095	341.037
Oslabitev in rezervacije	45.974	13.301	29.694	20.485	11.737	121.191
Gibanje oslabitev in rezervacij* v letu 2010:						
– povečanja	52.512	25.185	44.267	19.074	21.874	162.912
– zmanjšanja	45.337	12.908	28.803	20.086	11.679	118.813
Stanje 31. december 2009:						
Zapadle izpostavljenosti	91.317	40.319	54.661	43.239	19.328	248.865
– od tega oslabljene izpostavljenosti	69.459	20.906	26.148	43.057	8.854	168.425
Oslabitev in rezervacije	45.792	13.290	29.834	20.533	11.663	121.113
Gibanje oslabitev in rezervacij* v letu 2009:						
– povečanja	22.952	8.673	14.690	15.892	4.450	66.657
– zmanjšanja	16.539	6.811	12.804	4.444	7.498	48.096

Opomba: * Spremembe oslabitev in rezervacij (povečanja in zmanjšanja) so zajete na nivoju posamezne pogodbe.

** Postavke so razvrščene po dejavnostih v skladu s Standardno klasifikacijo dejavnosti.

Tabela prikazuje zapadle izpostavljenosti ter gibanje oslabitev in rezervacij po pomembnih dejavnostih, do katerih skupina izkazuje večjo izpostavljenost. Zaostrene gospodarske razmere so neugodno vplivale na dolžnike in njihovo sposobnost odplačila dolga, kar je vplivalo na povečanje zapadlih izpostavljenosti, zlasti v t. i. problematičnih dejavnostih (gradbeništvo, finančne in zavarovalniške dejavnosti, ki vključujejo tudi dejavnost holdingov), povečanje zapadle izpostavljenosti v okviru dejavnosti trgovina pa je predvsem posledica izpostavljenosti do enega izmed pomembnejših komitentov. Povečale so se tudi oslabljene izpostavljenosti. Skupina je zato še večjo pozornost namenila kakovosti in obsegu kreditnih zavarovanj, vključevanju (strožjih) finančnih zavez v kreditne pogodbe in skrajševanju ročnosti plasmajev pri bolj tveganih kreditojemalcih.

5.8. Zapadle izpostavljenosti ter popravki vrednosti zaradi oslabitev in rezervacije po pomembnih geografskih območjih

(15.h. člen Sklepa o razkritjih)

Zapadle izpostavljenosti ter oslabitve in rezervacije po pomembnih geografskih območjih

	Slovenija	Druge članice EU	JV in V Evropa (brez članic EU)	Druge države	Skupaj
Stanje 31. december 2010					
Zapadle izpostavljenosti	596.906	3.172	34.365	2.973	637.416
– od tega oslabljene izpostavljenosti	372.204	2.841	25.677	2.416	403.138
Oslabitve in rezervacije	203.600	2.177	8.530	4.519	218.826
Stanje 31. december 2009					
Zapadle izpostavljenosti	327.146	3.734	31.449	4.908	367.237
– od tega oslabljene izpostavljenosti	180.123	3.454	30.042	4.467	218.086
Oslabitve in rezervacije	156.194	2.293	11.398	8.079	177.965

5.9. Spremembe popravkov vrednosti zaradi oslabitev in spremembe rezervacij za oslabiljene izpostavljenosti po vrstah sredstev

(15.i. člen Sklepa o razkritjih)

Gibanje oslabitev in rezervacij za oslabiljene izpostavljenosti po vrstah sredstev

a) Gibanje oslabitev	Oslabitev	Skupaj oslabitve kreditov strankam, ki niso			Oslabitev	Skupaj oslabitve
	kreditov bankam	Pravne osebe	Fizične osebe	banke	drugih sredstev	
Stanje 1. januar 2010	10.468	138.847	12.796	151.643	1.342	163.453
Povečanje oslabitev		42.176	1.894	44.070	232	44.302
Zmanjšanje oslabitev	(6.968)	(897)	(728)	(1.625)	(209)	(8.802)
Stanje 31. december 2010	3.500	180.126	13.962	194.088	1.365	198.953
Stanje 1. januar 2009	8.506	115.987	11.676	127.663	3.637	139.806
Povečanje oslabitev	1.962	23.401	1.303	24.704	23	26.689
Zmanjšanje oslabitev	-	(541)	(183)	(724)	(2.318)	(3.042)
Stanje 31. december 2009	10.468	138.847	12.796	151.643	1.342	163.453

b) Gibanje rezervacij	Rezervacije za	Druge	Rezervacije za	Skupaj
	zunajbilančne obveznosti	rezervacije	obveznosti do zaposlencev	
Stanje 1. januar 2010	9.026	2.421	3.065	14.512
Dodatno oblikovane rezervacije	6.294	79	762	7.135
Dodatno ukinjene rezervacije	(635)	(7)	-	(642)
Črpane rezervacije	-	(841)	(291)	(1.132)
Stanje 31. december 2010	14.685	1.652	3.536	19.873
Stanje 1. januar 2009	8.923	2.867	2.509	14.299
Dodatno oblikovane rezervacije	2.908	162	783	3.853
Dodatno ukinjene rezervacije	(2.805)	(78)	-	(2.883)
Črpane rezervacije	-	(530)	(227)	(757)
Stanje 31. december 2009	9.026	2.421	3.065	14.512

c) Gibanje oslabitev in rezervacij skupaj

	Oslabitev	Rezervacije	Oslabitev in rezervacije
Stanje 1. januar 2010	163.453	14.512	177.965
Povečanje	44.302	7.135	51.437
Zmanjšanje	(8.802)	(1.774)	(10.576)
Stanje 31. december 2010	198.953	19.873	218.826
Stanje 1. januar 2009	139.806	14.299	154.105
Povečanje	26.689	3.853	30.542
Zmanjšanje	(3.042)	(3.640)	(6.682)
Stanje 31. december 2009	163.453	14.512	177.965

Kakovost kreditnega portfelja se je v letu 2010 poslabšala. Zaradi večje izpostavljenosti kreditnemu tveganju je morala skupina oblikovati dodatne oslabitve in rezervacije za svoje bilančne in zunajbilančne izpostavljenosti. V letu 2010 so se skupaj oslabitve in rezervacije povečale za 23,0 odstotkov, od tega oslabitve za 21,7 odstotkov, rezervacije pa za 36,9 odstotkov.

6. Dodatna razkritja skupine, ki uporablja standardiziran pristop

(16. člen Sklepa o razkritjih)

Za namen izračuna kapitalske zahteve za kreditno tveganje je bila imenovana **zunanja bonitetna institucija** (v nadaljevanju imenovana ECAI – External Credit Assessment Institution) Moody's Investors Service, ki jo je Banka Slovenije priznala kot primerno ECAI. **Bonitetne ocene imenovane ECAI** se uporabljajo za naslednje kategorije izpostavljenosti:

- ◆ izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank ter
- ◆ izpostavljenosti do institucij, vključno z izpostavljenostmi do institucij s kratkoročno bonitetno oceno.

Pri navedenih kategorijah izpostavljenosti skupina **določi utež tveganja posamezne izpostavljenosti** glede na stopnjo kreditne kakovosti oziroma **na podlagi razpoložljivih bonitetnih ocen dolžnika in/ali njegovih finančnih instrumentov**, ki jih je izdelala imenovana ECAI. Skupina uporablja dolgoročne bonitetne ocene imenovane ECAI, za izpostavljenosti do institucij pa tudi kratkoročne bonitetne ocene. Kratkoročne bonitetne ocene imenovane ECAI se uporabljajo le za določanje uteži tveganja izpostavljenosti iz naslova ocenjenega finančnega instrumenta. V kolikor je finančni instrument, na katerega se nanaša izpostavljenost, ocenjen, se upošteva njegova **kratkoročna oziroma dolgoročna bonitetna ocena. Če finančni instrument ni ocenjen, se upoštevajo** dolgoročne bonitetne ocene dolžnika in njegovih drugih finančnih instrumentov oziroma se utež tveganja izpostavljenosti določi na podlagi uteži tveganja, ki ustreza dolgoročni bonitetni oceni dolžnikove države. Upošteva se višja od uteži, ki ustrezajo navedenim bonitetnim ocenam. Pri določanju uteži tveganja neocenjenim izpostavljenostim do institucij se upoštevajo pravila posredne uporabe kratkoročnih bonitetnih ocen drugih finančnih instrumentov, ki jih je izdala ista institucija.

Skupina uporablja bonitetne ocene za določanje uteži tveganja izpostavljenosti v skladu z veljavnim Sklepom o izračunu kapitalske zahteve za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu za banke in hranilnice.

Vrednosti izpostavljenosti in vrednosti izpostavljenosti z upoštevanjem učinkov kreditnih zavarovanj, razčlenjenih po stopnjah kreditne kakovosti

	Stopnja kreditne kakovosti					
	1	2	3	4	5	6
	Bonitetna ocena imenovane ECAI (Moody's)					
	Aaa do Aa3	A1 do A3	Baa1 do Baa3	Ba1 do Ba3	B1 do B3	Caa1 in manj
	P-1	P-2	P-3	NP		
Stanje 31. december 2010						
Vrednosti izpostavljenosti	1.037.614	64.503	19.152	1	-	-
Vrednosti izpostavljenosti z upoštevanjem učinkov kreditnih zavarovanj	1.037.614	64.503	19.152	1	-	-
Stanje 31. december 2009						
Vrednosti izpostavljenosti	1.140.641	61.492	10.938	2	-	-
Vrednosti izpostavljenosti z upoštevanjem učinkov kreditnih zavarovanj	1.140.641	61.492	10.938	2	-	-

7. Naložbe v lastniške vrednostne papirje, ki niso vključeni v trgovalno knjigo

(21. člen Sklepa o razkritjih)

Računovodske usmeritve naložb v lastniške vrednostne papirje, ki niso vključeni v trgovalno knjigo, so opisane v Pregledu pomembnih računovodskih usmeritev (pojasnilo 1.5 Finančna sredstva), ki je sestavni del Letnega poročila skupine Abanke.

Knjigovodska vrednost naložb v lastniške vrednostne papirje, ki niso vključeni v trgovalno knjigo, je na dan 31. december 2010 znašala 61.388 tisoč evrov (31. december 2009: 67.221 tisoč evrov). Od tega se na kapitalske naložbe, s katerimi se na borzi ne trguje, nanaša 6.814 tisoč evrov (2009: 6.919 tisoč evrov), na kapitalske naložbe, s katerimi se trguje na borzi, pa se nanaša 54.574 tisoč evrov (2009: 60.302 tisoč evrov).

Skupina kapitalske naložbe oziroma delnice in deleže v bančni knjigi, s katerimi se trguje na borzi, vrednoti po pošteni vrednosti, in sicer po tržni ceni na datum izkaza finančnega položaja, kar pomeni, da so knjigovodska, poštena in tržna vrednost enake.

Skupina ima kapitalske naložbe v družbah, v katerih je skupina kapitalsko udeležena, ker to skupini omogoča opravljanje določenih storitev. Skupina je zato kapitalsko udeležena v naslednjih družbah: Bankart in SWIFT. Druge kapitalske naložbe, ki so v lasti skupine, so bile pridobljene z namenom realizacije dobička ob prodaji naložbe.

V letu 2010 je skupina realizirala čisti dobiček iz prodaje naložb v lastniške vrednostne papirje, ki niso vključeni v trgovalno knjigo, v višini 819 tisoč evrov (2009: 1.661 tisoč evrov), od tega od kapitalskih naložb, s katerimi se na borzi ne trguje, 1.450 tisoč evrov čistega dobička (2009: 720 tisoč evrov čistega dobička) in 631 tisoč evrov izgube (2009: 941 tisoč evrov čistega dobička) od kapitalskih naložb, s katerimi se na borzi trguje.

V letu 2010 je skupina izkazala pozitiven neto učinek iz prevrednotenja v zvezi z delnicami in deleži, razpoložljivimi za prodajo, izkazanimi po pošteni vrednosti ter iz prevrednotenja v zvezi z dolžniškimi vrednostnimi papirji, razpoložljivimi za prodajo. Pozitiven neto učinek je po obdavčitvi v letu 2010 znašal 2.586 tisoč evrov (v letu 2009: 1.509 tisoč evrov). Od temeljnega kapitala so se v celoti odšteli negativni učinki iz prevrednotenja, razporejeni v bančno in trgovalno knjigo, ki so po obdavčitvi v letu 2010 znašali 2.321 tisoč evrov (v letu 2009: 2.928 tisoč evrov). V dodatni kapital I pa so se vključili pozitivni učinki iz prevrednotenja, razporejeni v bančno in trgovalno knjigo v višini 80 odstotkov, ki so po obdavčitvi v letu 2010 znašali 3.926 tisoč evrov (v letu 2009: 3.550 tisoč evrov).

8. Obrestno tveganje iz postavk, ki niso vključene v trgovalno knjigo

(22. člen Sklepa o razkritjih)

Obrestno tveganje postavk, ki niso vključene v trgovalno knjigo, izhaja iz časovne neusklajenosti obrestno občutljivih postavk, iz različnih vrst obrestnih mer in iz tveganja vgrajenih opcij. Skupina zmanjšuje obrestno tveganje z usklajevanjem naložb in obveznosti po njihovi ročnosti, zapadlosti ter po vrstah obrestnih mer in tudi z uporabo izvedenih finančnih instrumentov.

Skupina meri obrestno tveganje z uporabo metode obrestnih vrzeli. Postavke vključuje v časovne razrede glede na datum zapadlosti oziroma datum prve ponovne določitve obrestnih mer. Postavke brez roka zapadlosti (kot so na primer vloge na vpogled) se razporejajo v posamezne časovne razrede v skladu z interno sprejeto metodologijo. Skupina meri in spremlja tudi občutljivost postavk bančne knjige na spremembe tržnih obrestnih mer in izvaja testiranje izjemnih razmer. Spremljanje obrestnega tveganja v skladu z limitnim sistemom, vključno s pripravo ustreznih poročil, poteka na mesečni ravni.

Skupina meri izpostavljenost spremembam obrestnih mer tako, da izračunava vpliv spremembe ravni obrestnih mer na obrestne prihodke in na vrednost kapitala.

9. Kreditna zavarovanja

(25. člen Sklepa o razkritjih)

Kreditna zavarovanja predstavljajo način zmanjševanja kreditnega tveganja, povezanega z eno ali več izpostavljenostmi skupine. Skupina s sprejemom kreditnih zavarovanj zmanjšuje kreditno tveganje.

Skupina uporablja za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovanih izgub **standardiziran pristop** in **enostavno metodo za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem**, zato nekaterih vrst zavarovanj skladno z regulativo Banke Slovenije ne more upoštevati kot primernih.

Ker skupina uporablja standardiziran pristop, ne more upoštevati zavarovanja z denarnimi terjatvami in zavarovanja s premičninami kot primernega zavarovanja. Za ugotavljanje primernosti zavarovanja z nepremičninami upošteva regulativo Banke Slovenije. Ker skupina uporablja enostavno metodo za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem, kot primerno zavarovanje ne more upoštevati učinkov okvirnih pogodb o pobotu in nekaterih vrst finančnega premoženja.

Skupina ne izvaja **procesov za uporabo bilančnega pobota** (kot ga opredeljuje regulativa Banke Slovenije), ki je omejen na vzajemna stanja denarnih sredstev med skupino in dolžnikom, to je na kredite in depozite, zato skupina bilančnega pobota tudi ne sprejema v zavarovanje.

Procesi za vrednotenje zavarovanja s premoženjem

Vrednotenje zavarovanja s premoženjem se opravi pred vsako odobritvijo izpostave in ob spremembah (podaljšanje, reprogram) izpostave. Ponovno vrednotenje nepremičnin se opravi dodatno ob večjih znižanjih cen na trgu nepremičnin. Vrednotenje tržne vrednosti zavarovanj s finančnim premoženjem (vrednostni papirji) se izvaja dnevno. Ponovno vrednotenje oziroma ocena investicijskega bančništva se pri zastavi netržnih vrednostnih papirjev izvaja najmanj enkrat letno oziroma bolj pogosto, če so nihanja na trgu vrednostnih papirjev večja.

Skupina sproti spremlja zavarovanja, in sicer:

- ◆ redno spremlja delež posamezne vrste zavarovanja terjatev (odbor za upravljanje z bilanco trimesečno obravnava analizo tvegane aktive),
- ◆ redno spremlja povprečno razmerje med višino zavarovane terjatve in vrednostjo zavarovanja s hipotekami in vrednostnimi papirji.

Glavne vrste zavarovanja s premoženjem, ki jih skupina sprejema za zavarovanje svojih terjatev, se nanašajo na stvarna in osebna kreditna zavarovanja.

Stvarno kreditno zavarovanje je vrsta zmanjševanja kreditnega tveganja, pri kateri je kreditno tveganje, povezano z izpostavljenostjo skupine, zmanjšano zato, ker ima skupina v primeru neizpolnitve nasprotne pogodbene stranke ali ob nastopu drugih pogodbeno določenih dogodkov, povezanih z nasprotno stranko, najmanj eno od naslednjih pravic:

- a) pravico prodati določeno premoženje zaradi poplačila svoje terjatve,
- b) pravico zagotoviti prenos ali pridobitev določenega premoženja,
- c) pravico obdržati določeno nedenarno premoženje ali denarne zneske,
- d) pravico zmanjšati oziroma pobotati znesek izpostavljenosti za znesek terjatve nasprotne stranke do skupine,
- e) pravico nadomestiti znesek izpostavljenosti z zneskom v višini razlike med zneskom izpostavljenosti in zneskom terjatve nasprotne stranke do skupine.

Stvarna kreditna zavarovanja, ki se sprejemajo, so:

a) zavarovanje s premoženjem:

- ◆ zavarovanje z nepremičninami (poslovne in stanovanjske nepremičnine),
- ◆ zavarovanje s premičninami,
- ◆ zavarovanje z denarnimi terjatvami,
- ◆ zavarovanja s finančnim premoženjem:
 - bančne vloge pri kreditni instituciji ali denarju podobni instrumenti, ki jih ima skupina,
 - dolžniški vrednostni papirji,
 - enote premoženja oziroma delnice investicijskih skladov,
 - lastniški vrednostni papirji ali zamenljive obveznice, vključeni v glavni borzni indeks,

b) okvirne pogodbe o pobotu,

c) drugo stvarno kreditno zavarovanje (police življenjskega zavarovanja).

Osebno kreditno zavarovanje je vrsta zmanjševanja kreditnega tveganja, pri kateri je kreditno tveganje, povezano z izpostavljenostjo skupine zmanjšano zato, ker se je tretja oseba zavezala, da bo plačala dolgovani znesek v primeru neizpolnitve nasprotne pogodbene stranke (kreditojemalca) ali ob nastopu drugih pogodbeno določenih dogodkov, povezanih z nasprotno stranko.

Osebna kreditna zavarovanja, ki jih skupina sprejema, so osebna jamstva (solidarna poroštva, garancije dobro bonitetnih podjetij in bank ter jamstva zavarovalnic).

Vrsta in obseg zavarovanja sta odvisna od bonitete komitenta in ročnosti izpostave v odobravanju. Skupina ima vse izpostave do pravnih oseb zavarovane vsaj z bianco menicami. Brez dodatnega zavarovanja so odobrene kratkoročne, redkeje srednjeročne izpostave do pravnih oseb z dobro bonitetno oceno. V takem primeru se pri večini primerov srednjeročnih kreditov pogodbeno opredelijo finančne zaveze, ki omogočajo pridobitev dodatnega zavarovanja v primeru poslabšanja bonitete komitenta. Srednjeročni in dolgoročni krediti so večinoma dodatno zavarovani s hipoteko, v manjši meri z vrednostnimi papirji, s poroštvi drugih dobro bonitetnih pravnih oseb in z drugimi ustreznimi zavarovanji. Kratkoročni krediti so pogosto dodatno zavarovani z drugimi oblikami zavarovanja, predvsem s poroštvi drugih dobro bonitetnih pravnih oseb, z zastavo terjatev, z zastavo zalog in z drugimi zavarovanji, ki so ustrezna glede na ročnost kreditov.

Pri posamezni obliki zavarovanja se glede na sklep kreditnega odbora ali kreditne komisije oziroma pooblaščenega delavca zagotovi ustrezno razmerje med višino kredita (garancije) in vrednostjo zavarovanja. Pri zastavi vrednostnih papirjev se opredelijo tudi roki, v katerih se preverja zagotavljanje navedenega razmerja.

Skupina ima izpostave do fizičnih oseb praviloma zavarovane z eno od naslednjih oblik zavarovanja:

- ◆ zavarovalne police,
- ◆ zastave nepremičnin,
- ◆ zastave vrednostnih papirjev,
- ◆ zastave terjatev iz naslova lastništva investicijskih kuponov vzajemnih skladov,
- ◆ zastave polic življenjskega zavarovanja,
- ◆ solidarna poroštva kreditno sposobnih porokov,
- ◆ zastave denarnih sredstev (depoziti, rentno varčevanje, NSVS).

Skladno s Sklepom o individualnih pooblastilih pri poslovanju s fizičnimi osebami so lahko kratkoročne in srednjeročne izpostave glede na boniteto komitenta tudi nezavarovane, vendar se skupina v pogojih zaostrenih gospodarskih pogojev takšni praksi izogiba.

Za zmanjšanje izpostavljenosti tveganjem je skupina v letu 2010 glede na leto 2009 povečala delež zavarovanih izpostavljenosti v skupni izpostavljenosti. Skupini je pri odobravanju kreditov najpomembnejša kreditna sposobnost posojilojemalca, ki omogoča poravnavo vseh obveznosti, prejeta kreditno zavarovanje služi kot sekundarni vir poplačila kredita. Kakovost zavarovanja ter razmerje med kreditom in vrednostjo zavarovanja, ki ju zahteva Skupina, sta odvisna od bonitete kreditnejemalca in ročnosti kredita. Osnovni namen kreditnega zavarovanja je zmanjševanje kreditnega tveganja, ki ga skupina izpolnjuje z večjim poudarkom na kreditnih zavarovanjih, ki zmanjšujejo izgube iz kreditnega tveganja, znižujejo kapitalske zahteve in izboljšujejo izterljivost zapadlih terjatev.

9.1. Pomembnejše vrste dajalcev osebnih jamstev

(25.d. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina kot **osebna jamstva** upošteva prejete garancije in poročstva za zavarovanje terjatev.

Kot primerne dajalce osebnih kreditnih zavarovanj (skladno z regulativo Banke Slovenije) skupina upošteva naslednje osebe:

- a) enote centralne ravni držav in centralne banke,
- b) enote regionalne ali lokalne ravni držav,
- c) multilateralne razvojne banke,
- d) mednarodne organizacije, do katerih izpostavljenostim je v standardiziranem pristopu pripisana utež tveganja nič odstotka,
- e) osebe javnega sektorja, do katerih terjatve se v standardiziranem pristopu obravnavajo kakor terjatve do institucij ali enot centralne ravni držav,
- f) institucije,
- g) druge gospodarske družbe, vključno z družbami, ki so skupini nadrejene ali podrejene, ki imajo bonitetno oceno priznane ECAI, ki po pravilih za tehtanje izpostavljenosti do podjetij v standardiziranem pristopu ustreza najmanj stopnji kreditne kakovosti 2.

Dajalci osebnih jamstev so navedeni po kategorijah osebe v preglednici v nadaljevanju. Za skupino so pomembnejši dajalci osebnih jamstev predvsem Republika Slovenija (ki je za zavarovane izpostave, v korist skupine, izdala jamstva po Zakonu o jamstveni shemi), banke (ki so za zavarovanje izpostave, v korist skupine, izdale garancije), Slovenski podjetniški sklad (ki je za zavarovane izpostave, v korist skupine, izdal garancije), podjetja z dobro bonitetno oceno (ki so za zavarovanje izpostave v korist skupine dala solidarno poročstvo), na področju kreditiranja malega gospodarstva in fizičnih oseb pa tudi kreditno sposobni solidarni poroki - fizične osebe.

Pomembnejši dajalci osebnih jamstev ter njihova boniteta

Stanje 31. december			2010		2009	
Kategorija dajalca osebnega jamstva	Interna bonitetna ocena	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura	
1. Enote centralne ravni držav in centralne banke	A	171.953	12,3%	76.508	8,6%	
2. Osebe javnega sektorja	A	10.339	0,7%	4.687	0,5%	
3. Institucije	A	5.551	0,4%	5.869	0,7%	
	B	3.437		3.486		
	C	1.708		651		
		406		1.732		
4. Podjetja	A	492.419	35,3%	305.437	34,5%	
	B	202.140		194.076		
	C	225.962		94.623		
	D	46.498		10.923		
	E	10.666		3.507		
5. Bančništvo na drobno		710.283	51,0%	492.151	55,6%	
	A	43.234		67.551		
	B	155.494		100.932		
	C	99.067		77.344		
	D	33.833		8.433		
	E	24.563		7.586		
fizične osebe	354.092	230.305				
6. Regulatorno zelo tvegane osebe		3.144	0,2%	-	0,0%	
	B	200		-		
	C	2.929		-		
	fizične osebe	15		-		
Skupaj		1.393.689	100,0%	884.652	100,0%	

9.2. Koncentracija kreditnega tveganja v okviru sprejetih kreditnih zavarovanj (25.e. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina sproti spremlja **koncentracijo kreditnega tveganja** v okviru sprejetih kreditnih zavarovanj, in sicer z rednim spremljanjem deleža vrednosti posamezne vrste zavarovanja terjatev v vrednosti vseh zavarovanj (odbor za upravljanje z bilanco trimesečno obravnava analizo tvegane aktive). Večino sprejetih zavarovanj za izpostave skupine predstavljajo hipoteke za stanovanjske in poslovne nepremičnine (vključene v postavki 5. Hipoteke). Med pomembnejšimi vrstami zavarovanj se je povečal delež drugega po velikosti najpomembnejšega zavarovanja - poroštva pravnih in fizičnih oseb (vključena v postavki 3. Poroštva). Podatki so razvidni iz preglednice v nadaljevanju.

Vrednost zavarovanj in koncentracija kreditnega tveganja po vrstah zavarovanj

Stanje 31. december		2010		2009	
Vrsta zavarovanja	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura	
1. Depoziti	46.783	0,9%	32.492	0,8%	
2. Garancije	35.647	0,7%	20.926	0,5%	
3. Poroštva	1.358.042	25,7%	863.726	22,1%	
4. Vrednostni papirji	460.581	8,7%	362.221	9,3%	
5. Hipoteke	2.730.623	51,7%	2.221.257	56,8%	
6. Zastave zalog	58.873	1,1%	85.922	2,2%	
7. Zastave premičnin	121.550	2,3%	-	0,0%	
8. Zastave terjatev	36.514	0,7%	21.678	0,6%	
9. Cesije terjatev	290.968	5,5%	276.531	7,1%	
10. Zastava deleža v kapitalu	146.144	2,8%	23.369	0,6%	
11. Portfelj vrednostnih papirjev	608	0,0%	756	0,0%	
Skupaj	5.286.333	100,0%	3.908.878	100,0%	

9.3. Skupna vrednost izpostavljenosti, zavarovana s premoženjem (25.f. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina za zavarovanje izpostavljenosti s premoženjem kot primerna upošteva zavarovanja s stanovanjskimi in poslovnimi nepremičninami ter zavarovanja s finančnim premoženjem (bančne vloge in vrednostni papirji), ki izpolnjujejo minimalne zahteve za priznanje primernosti zavarovanj. Za ugotavljanje primernosti zavarovanja se upošteva regulativa Banke Slovenije.

Skupna vrednost izpostavljenosti, ki je zavarovana s primernim premoženjem (skladno z regulativo Banke Slovenije), je razvidna iz preglednice v nadaljevanju, kjer so navedene izpostavljenosti, izkazane po kategorijah izpostavljenosti. Med izpostavljenostmi, zavarovanimi s primernim premoženjem, največji delež predstavljajo izpostavljenosti do institucij in sicer iz naslova repo poslov na medbančnem trgu.

**Skupna vrednost izpostavljenosti, zavarovana s premoženjem,
po kategorijah izpostavljenosti**

Stanje 31. december		2010		2009	
Kategorije izpostavljenosti		Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
1.	Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	2	0,0%	-	0,0%
2.	Izpostavljenosti do institucij	40.002	59,1%	-	0,0%
3.	Izpostavljenosti do podjetij	10.208	15,1%	4.912	19,7%
4.	Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	7.419	11,0%	5.445	21,8%
5.	Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	9.396	13,9%	9.626	38,6%
6.	Zapadle postavke	272	0,4%	15	0,1%
7.	Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	400	0,6%	4.935	19,8%
Skupaj		67.699	100,0%	24.933	100,0%

9.4. Skupna vrednost izpostavljenosti, zavarovana z osebnimi jamstvi ali s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti

(25.g. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina za zavarovanje izpostavljenosti z osebnimi jamstvi kot primerna upošteva garancije in poročila primernih dajalcev osebnih kreditnih zavarovanj (skladno z regulativo Banke Slovenije). Kreditnih izvedenih finančnih instrumentov skupina za zavarovanje ne uporablja.

Skupna vrednost izpostavljenosti, ki je zavarovana s primernimi osebnimi jamstvi (skladno z regulativo Banke Slovenije), je razvidna iz preglednice v nadaljevanju. Skupina je bila tudi v letu 2010 zelo uspešna pri pridobivanju jamstev Republike Slovenije za kredite, odobrene podjetjem po Zakonu o jamstveni shemi, kar se v spodnji tabeli odraža predvsem pri izpostavljenostih do podjetij, izpostavljenostih iz naslova bančništva na drobno in regulatorno zelo tveganih izpostavljenostih. Večje povečanje primernih osebnih jamstev v letu 2010 predstavlja še pridobitev poročila Republike Slovenije za izpostavljenosti do oseb javnega sektorja.

**Skupna vrednost izpostavljenosti, zavarovana z osebnimi jamstvi,
po kategorijah izpostavljenosti**

Stanje 31. december		2010		2009	
Kategorije izpostavljenosti		Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
1.	Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	77.295	45,4%	7.350	9,6%
2.	Izpostavljenosti do podjetij	84.996	50,0%	64.427	84,5%
3.	Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	4.542	2,7%	2.782	3,7%
4.	Zapadle postavke	367	0,2%	1.646	2,2%
5.	Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	2.907	1,7%	-	0,0%
Skupaj		170.107	100,0%	76.205	100,0%